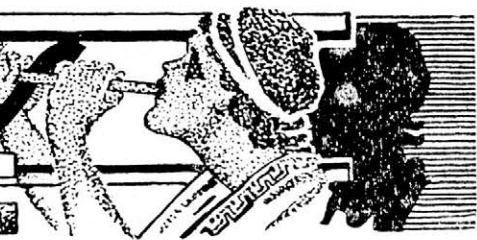

ΚΥΘΗΡΑΪΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΤΟΣ Β' - ΑΡΙΘ. 7 - 19
1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1933

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΤΑΜ. Π. ΚΑΨΑΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΦΙΛΩΝΟΣ 96
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΙΝ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΟΔΙΚΕΙΟΥ

Διά της αποφάσεως του 'Εκλογοδικείου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἔνστασις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς Κυθῆρων, θέλομεν νὰ πιστεύωμεν καὶ τὸ εὐχόμεθα ἐκ καρδίας, ὅτι θὰ τεθῇ τελεία καὶ παῦλα πλέον εἰς τὴν μετεκλογικὴν συζήτησιν καὶ τὰ μίση τὰ ὁποῖα ἡ τελευταία ἐκλογὴ Κυθῆρων, ὥς μὴ ὥφειλεν, ἐδημιούργησεν. Δὲν παραλείπομεν βεβαίως νὰ τονίσωμεν ὅτι ἐπροξένησαν εἰς ἡμᾶς ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν τὰ καταγγελλόμενα διὰ τῆς ἐνστάσεως, καὶ ἡ προσφυγὴ τοῦ ἀποτυχόντος ὑποψηφίου εἰς τὸ 'Εκλογοδικεῖον διὰ τῆς ἀορίστου ἐνστάσεως του, ἡ ὁποία ἔδωκεν ἀφορμὴν ν' ἀσχοληθῇ τὸ 'Ανώτατον Δικαστήριον μετὰ τὴν ἐκλογὴν Κυθῆρων καὶ ν' ἀκουσθοῦν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐνστάσεως ἀπὸ τῶν χειλέων ἀξιούντων νὰ γίνωσιν ἐκπρόσωποι τῆς νήσου μας, χαρακτηρισμοί, ἡκιστα τιμῶντες τὴν νοημοσύνην τοῦ Κυθηραϊκοῦ Στοιχείου. Παρ' ὅλα, ὅμως ταῦτα νομίζομεν ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ καταλυθοῦν μὲ τὸν πέπλον τῆς λήθης. Καθῆκον ὅλων, ἰδίως ἐκείνων τῶν ὁποίων αἱ πράξεις ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν παράτασιν τοῦ ἔνεκα τῶν ἐκλογῶν ἀναπτυχθέντος μίσους μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν μας, καθῆκον ὅλων εἶναι ὅπως ἐργασθώμεν διὰ τὴν ἐπαναφορὰν τῆς γαλήνης εἰς τὴν νῆσον μας καὶ τῆς εἰλικρινοῦς συνεργασίας μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν μας. Πρὸς αὐτὸ τὸ σημεῖον πρέπει νὰ στραφοῦν ὅλων αἱ ἐνέργειαι αἱ ὁποῖαι πραγματικῶς θὰ ἐξυπηρετήσουν τὰ Κυθηραϊκὰ συμφέροντα. Ἡ ἀπόφασις, ἄλλως τε, τοῦ 'Εκλογοδικείου, δύναται τις εἰπεῖν, καθ' ὃν τρόπον διατυπῶνται, εἶναι

ἡ καλλιτέρα ἀφορμὴ καὶ ἀφετηρία ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἡ προσπάθεια τῆς συμφιλίωσεως ἀφοῦ, καὶ αὕτη αὕτη δίδει τὸ παράδειγμα, ἱκανοποιούσα ἀμφοτέρας τὰς παρατάξεις. Ἀπορρίπτει ὡς ἀόριστον τὴν ἔνστασιν καὶ ἀποφεύγει νὰ καταδικάσῃ τὸν ἐνιστάμενον εἰς τὰ ἔξοδα, ἐπιβάλλουσα ταῦτα εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, διότι «δὲν ἐπείσθη ὅτι αἱ ὑπὸ κρίσιν ἐνστάσεις εἰσὶν ἐντελῶς ψευδεῖς ἐκ δόλου ἢ βαρείας ἀμελείας τῶν ἐνισταμένων ὑποβληθεῖσαι».

ΘΛΙΒΕΡΑ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΙΣ

Δημοσιεύοντες εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον μας μετὰ πολλῶν ἐπιφυλάξεων τὴν πρὸς «Χωραῖτας ἐπιστολὴν» τοῦ συνεργάτου μας Τρούλιτα χωρικοῦ, εἴχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ περιεχόμενον αὐτῆς θὰ δυσηρέσται ὠρισμένους συμπολίτας, διὰ τοῦτο καὶ ἐζητήσαμεν, προλογοῦντες, συγγνώμην παρ' αὐτῶν. Ἐξηγήσαμεν σαφῶς ὅτι χωρὶς νὰ υἱοθετοῦμεν τὰς γνώμας τοῦ συνεργάτου μας, προέβημεν εἰς τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀρθροῦ του, μὲ τὸν ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ὅπως καταδείξωμεν ὅτι ἡ ὑβριστικὴ ἀρθρογραφία ἄλλης ἐφημερίδος κατὰ μερίδος συμπολιτῶν μας δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐξυπηρετικὴ τῶν Κυθηραϊκῶν συμφερόντων καὶ ὅτι ἔπρεπεν οἱ ἐξ αὐτῆς τερπόμενοι συμπολίται νὰ συστήσουν εἰς τὸν συντάκτην τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος νὰ «ρίπτῃ περισσότερον νερὸ εἰς τὸ κρασί του» ὅταν ἀσχολῇται μετὰ τὴν συγγραφὴν τῶν ἀρθρῶν του. Ἐπιστεύσαμεν δὲ ὅτι ἀπευθυνόμενοι πρὸς τὸ συντηρητικὸν καὶ εὐφυὲς Κυθηραϊκόν

Στοιχεῖον, θὰ εἴχομεν σύμφωνον πρὸς τὴν στάσιν μας καὶ τὴν ἀντίληψιν αὐτοῦ. Ἀντὶ τοῦτου ὅμως διεπιστώσαμεν μετὰ λύπης μας ὅτι ἐλάχιστοι, εὐτυχῶς, συμπολίται μας ἔχουσι τόσο βαθειὰ ριζωμένον τὸν ἐγωϊσμόν, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐκτιμήσωσι τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ ὑψωθῶσιν ὑπεράνω τῶν ταπεινοτέρων παθῶν. Ἀναφέρομεν συγκεκριμένως τὸ μεμονωμένον παράδειγμα ὅτι συμπολίτης εὐρισκόμενος ἔνεκα τῶν σπουδῶν του ἐν Ἀθήναις, ἀπὸ τὸν ὁποῖον συνεπῶς θ' ἀνεμίνωμεν περισσότεραν διανοητικὴν ὀριμότητα, μᾶς ἐπέστρεψε τὸ φύλλον τοῦ παρελθόντος μηνὸς σημειῶν τὴν λέξιν «Αἰσχος» καὶ ὑπογραμμίζων τὴν εἰς τὸν πρόλογόν μας λέξιν «ἐπιλογὴν». Καὶ εἰς μὲν τὸν ἐπιστρέψαντα τὸ φύλλον τοῦ «Κυθηραϊκοῦ Κήρυκος», μὴ ἐπιστρέψαντα ὅμως καὶ τὴν «Κυθηραϊκὴν» διότι εὗρισκε προφανῶς τὴν φρασσεολογίαν τῆς ταυτιζομένης πρὸς τὸν χαρακτήρα του, ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι παρ' ὅλας τὰς σπουδὰς του δὲν κατώρθωσε νὰ μᾶς ἀντιληφθῇ. Ἀλλ' ἡ ἐνέργειά του ἀκριβῶς ἐρχεται νὰ διακαίωσῃ πλήρως ὅ,τι ἐγράψαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον μας καὶ νὰ ἀποδείξῃ πόσον εἴχομεν δίκαιον ἀξιούντες ὅπως τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν θέσῃ αὐτὸ τὸν ἐπιβαλλόμενον φραγμὸν τῆς γλώσσης εἰς τοὺς ἀποβαλόντας πάντα χαλινά.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΠΡΑΞΙΝ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

Συνεπεία εντολής του Υπουργείου Οικονομικών μετέβη εις τὸν Ποταμὸν ὁ κ. Οικονομικὸς Ἐφορος Κυθήρων διὰ τὴν καταγραφὴν τῶν ἐπιτηδευματιῶν Ποταμοῦ καὶ τὴν εἰσπραξίν τῶν φόρων ἐπιτηδεύματος, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νέων δηλώσεων τῶν ὁποίων ἡ προθεσμία ὑποβολῆς ἔληξε χθές.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ὅπως κατ' ἔτος καὶ ἐφέτος τὸ πανηγύρι τοῦ Ἀγίου Θεοδώρου ἐσημειώσε μεγάλην ἐπιτυχίαν, διὰ τῆς συρροῆς πολλῶν προσκυνητῶν εἰς Ἀρωνιάδικα. Τὸ ἐσπέρας ἐπηρεολούθησε γλῆντι.

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ ΕΝ ΚΥΘΗΡΟΙΣ

Μετὰ πρωτοφανοῦς ζωηρότητος ἐωρτάσθη ἐφέτος ἡ ἐορτὴ τῶν ἀνθέων. Τὴν ἡμέραν τῆς Πρωτομαγίας ἐξήκοντα Ποταμίτες ἐξέδραμον δι' αὐτοκινήτων εἰς Μυλοπόταμον ὅπου παρέμειναν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν διασκεδάζοντες μὲ ἐξαιρετικὸν κέφι.

Ἐπίσης οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τῶν διαφόρων σχολείων μετὰ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τῶν μετέβησαν εἰς τὰ περιβόλια τῶν Τριφυλλιανικῶν ἀπὸ πρωΐας, ἐπιστρέψαντες τὸ ἐσπέρας, εἰς Ποταμὸν μὲ μεγάλας ἀνθοδέσμας.

Ἡ ἰδία κίνησις παρατηρήθη καὶ εἰς ἄλλα χωρία τῆς νήσου.

ΘΙΑΣΟΣ ΕΙΣ ΠΟΤΑΜΟΝ

Ἀπὸ δεκαπενθήμερου κατῆλθεν εἰς Κίθηρα καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὸ ἐν Ποταμῷ Καρφενεῖον τῶν Ἀδελφῶν Λειβαδίτη, ἀριετιώτατος θιάσος ὑπὸ τὸν κ. Φραγκόπουλον, ὁ ὁποῖος καθ' ἐκάστην ἐσπέραν δίδει παραστάσεις. Τὸ ρεπερτόριόν του πε-

ριλαμβάνει πλείστα δράματα καὶ πολλὰς κωμωδίας.

Πλήθος θεατῶν παρακολουθεῖ καθ' ἐκάστην ἐσπέραν τὰς διδομένας παραστάσεις καὶ καταχειροκροτεῖ τοὺς ἠθοποιούς, ἰδιαίτερος τὸν ἀριστον κωμικὸν Λόξαν ὁ ὁποῖος κυριολεκτικῶς ἔχει ἐνθουσιάζει τοὺς συμπολίτας μας.

ΤΟ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟΝ ΠΟΤΑΜΟΥ

Ἀπὸ τῆς 3ης Μαΐου μετεφέρθησαν εἰς τὸ Κοινοτικὸν Μέγαρον Ποταμοῦ τὰ γραφεῖα τοῦ Εἰρηνοδικείου.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐορτῆς Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, τὴν 21 παρελθόντος μηνὸς ἐγένετο σχολικὴ ἐπίδειξις τῶν μαθητῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Ποταμοῦ εἰς τὸν περιβόλον τῆς Δηλαβερείου Σχολῆς. Τὴν ἐορτὴν παρηκολούθησαν οἱ γονεῖς τῶν μαθητῶν καὶ πλείστοι ἐκ Ποταμοῦ καὶ τῶν ἐγγύς χωρίων.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐορτῆς ὑπῆρξε πλουσιώτατον, περιλαμβάνον διαφόρους παιδιάς, ἀπαγγελίας καὶ διάφορα ἄσματα.

Τὸ πέρας τῆς ἐορτῆς ἐπεσφραγίσθη διὰ τοῦ Ἐθνικοῦ ὕμνου τὸν ὁποῖον ἔψαλλον οἱ μαθηταί.

Ὁ Διευθυντὴς κ. Α. Στάθης, ὁ διδάσκαλος κ. Ι. Μελιτᾶς καὶ ἡ διδασκάλισσα δις Μαρία Πρωτοψάλτη, ἐδέχθησαν τὰ συγχαρητήρια τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν ἐορτὴν διὰ τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐπιτυχή ἐπίδειξιν.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Τὸ Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 902)33 ἀποφάσεώς του ἐδέχθη τὴν τροποποίησιν τοῦ ἀρθ. 8 τῆς «Ἐννόσεως Δημοδιδασκάλων Κυθήρων» τὴν ἀποφασισθεῖσαν κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς 28 Δεκεμβρίου. Τὸ νέον ἀρθρον ὡς ἐτροποποιήθη ἔχει ὡς ἑξῆς «Τὴν Ἐνωσιν διοικεῖ τριμελὲς Διοικ. Συμβούλιον, ἐκλεγόμενον ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως δι' ἐν ἔτος καὶ διὰ μυστικῆς διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορίας, ἐν ἰσότητι φέρει τὰ κληρονομία. Ἐκ τῶν ἐπιλαχόντων κατὰ σειράν ἐπιτυχίας κηρύσσονται

3 ἀναπληρωματικοί. Τὸ Συμβούλιον καταρτίζεται εἰς Σῶμα ἐκλεγόν μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ τὸν Πρόεδρον, τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμίαν.

ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ

Ἐπληροφορήθημεν ἐκ Κυθήρων ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἀπριλίου, οἱ ἐν τῇ νήσῳ συμπολίται μας ἐδοκίμασαν μεγίστην συγκίνησιν μὲ νέον θαῦμα τῆς Προστάτιδος τῆς νήσου μας, κατὰ τὸ ὅπως εἰς ἱερεὺς ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ αἰδ. Μάρκος Παλάκης ἐθεραπεύθη τελείως ἐξ ἀνιάσων νοσημάτων ὑπὸ τῶν ὁποίων κατετρώχετο ἀπὸ ἐτῶν.

Τὸν ἐν λόγῳ ἱερέα συνητήσαμεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀγίου Παύλου ἐνθα εἶνε ἐφημέριος καὶ εἰς ἐρώτησίν μας πῶς ἐγένετο τὸ θαῦμα μᾶς ἀπήντησεν.

«Ἀπὸ 13 ἐτῶν ὑπέφερα διαρκῶς. Ἡ πίεσις, κατὰ τοὺς ἰατροὺς μου, εἶχε φθάσει εἰς ἀνησυχαστικὸν σημεῖον. Ἀπὸ τριετίας κατελήφθην ὑπὸ νευρικῆς καταστάσεως ἡ ὁποία ὡς ἀποτέλεσμα εἶχε τὴν ἀνπνίαν. Τὰς νύκτας δὲν ἠδυνάμην ν' ἀναπνύω. Ὑπέφερα κυριολεκτικῶς. Πρὸ πέντε ἢ ἑξ μηνῶν προσέλαβον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου τὴν Κωνσταντίναν Τζόλια, κόρην ἀγνὴν καὶ μὲ ἀρχὰς ἀπολύτως ἠθικῆς, ἡ ὁποία κατὰ μῆνα Ἰανουάριον π. ἔ. εἶδε καθ' ὕπνον τὴν προστατίδα τῆς νήσου μας (Σ. Σ. ὁ ἐν λόγῳ ἱερεὺς εἶνε τὴν καταγωγὴν Κυθήριος) ὡς γυναῖκα μέλανη μονοῦσαν, ἡ ὁποία τῆς εἶπεν ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς «Μὲ λέγουν Μυρτιδιώτισσα. Εἰπέ εἰς τὸν θεὸν σου, ἂν θέλῃ νὰ γίνῃ καλὰ ἀπὸ τὴν ἀρρώστειαν του νὰ ἔλθῃ σὲ σπῆτι μου ποῦ εἶνε στὰ Κύθηρα καὶ ἐκεῖ νὰ προσευχηθῇ». Ὅταν μοὶ ἀνεκοίνωσε τὸ τοιοῦτον ἡ ὑπηρετριά μου, ἐδοκίμασα ῥίγος συγκινήσεως νὰ διατρέξῃ τὸ σῶμά μου καὶ ἤρχισα ἀμέσως νὰ κάμω τὴν σκέψιν μεταβάσεώς μου εἰς Κύθηρα. Ἡ σκέψις μου δὲν ἤρχισεν νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀπόφασιν καὶ τὸν παρελθόντα μῆνα ἀνεχώρησα διὰ τὴν Πατρίδα. Ἐζήτησα ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κυθήρων νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ κάμω λειτουργίαν εἰς τὴν Μονὴν τῆς Μυρτιδιώτισσης. Ὁ Σεβασμιώτατος προθύμως μοὶ ἔδωκε τὴν ἀδειαν. Μὲ τὴν δευτέραν λειτουργίαν τὴν ὁποίαν ἔκαμα τὸ θαῦμα εἶχε πλέον γίνῃ. Τὸ πρωτὶ τῆς ἐπομένης ἡμέρας, μετὰ ὕπνον εὐχάριστον, ἐσηκώθηκα ἀπὸ τὸ κρεβάτι μου ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἀρρώστειας μου. Ἦμην καλὰ. Τώρα τὸ νευρικό μου σύστημα αἰσθάνομαι ἥρεμο. Ὁ ὕπνος μου ἐπανῆλθε καὶ βοήσκει πραγματικὴν ἀνάπαυσιν εἰς αὐτόν. Δοξάζω τὴ χάρι τῆς Παναγίας διότι μοὶ ἔδωκε καὶ πάλιν τὴν ὑγίαν μου.

ΟΙ ΚΥΘΗΡΙΟΙ ΠΕΙΡΑΙΟΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΠΕΡΡΙΦΘΗ Η ΕΝΣΤΑΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΝ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Ἐνώπιον τοῦ ἐκλογοδικείου, συνεδριάσαντος εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, συνεζητήθη τὴν 9 παρ. μηνὸς ἡ ἐνστάσις τοῦ κ. Ἰωάν. Κοντολέοντος, ἀποτυχόντος ὑποψηφίου βουλευτοῦ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 5 Μαρτίου ἐ. ἔ. εἰς τὴν νῆσον μας, κατὰ τοῦ κύρου τῆς ἐκλογῆς Κυθήρων. Ὡς ἐνθυμοῦνται οἱ συμπολίται ἀναγνώσται μας διὰ τῆς δημοσιευθείσης εἰς προηγούμενον φύλλον μας ἐνστάσεώς του ὁ κ. Ἰωάν. Κοντολέον, ἐζήτην τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ ἐκλογικοῦ τμήματος Καρβουνάδων, εἰς τὸ ὅποιον — κατὰ τὴν ἐνστάσιν — ἔλαβον χώραν ἐκλογικαὶ παραβάσεις.

Τὸ Δικαστήριον ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Σαουνάτσου Ἀρεοπαγίτου ὡς Προέδρου, καὶ τῶν μελῶν Η. Σπηλιώτη, Π. Κερασιώτη, Γ. Τσιριγώτη, Δ. Λάππα, Α. Κιτσικοπούλου, Δ. Χίμου ἑφετῶν, ὡς τακτικῶν, Δ. Κριεζῆ, Χ. Σταυροπούλου, Ν. Σταθοπούλου, καὶ Ἑμμ. Μελισσίδου Προέδρου ἑφετῶν, ὡς ἀναπληρωματικῶν μελῶν καὶ τοῦ γραμματέως Γ. Σγαρίγιαννη.

Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐνστάσεως παρέστησαν οἱ κ. κ. Ἰωάν. Κοντολέον, Α. Παπαληγοῦρας καὶ Π. Στάθης δικηγόροι. Διὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ἐνστάσεως παρέστησαν πλὴν τοῦ κ. Παν. Τσιτσιλίου βουλευτοῦ Κυθήρων καὶ οἱ δικηγόροι κ. κ. Κ. Θεοφανόπουλος καὶ Γεωργ. Στρατηγὸς δικηγόροι.

Περὶ ὥραν 4 μ. μ. ἤρχισεν ἡ συνεδρίασις. Καλεῖται πρῶτον ὁ κ. Ἰωάν. Κοντολέον ὅστις ἀναπτύσσει μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν εὐφροδίαν τὴν ἐνστάσιν του, ὑποστηρίξας ὅτι οἱ λόγοι οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ἐνστάσιν του ἐπέδρασαν εἰς τοὺς ἐκλογεῖς Κυθήρων ἐνεκα δὲ τούτου δὲν θεωρεῖ γνήσιον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς Κυθήρων καὶ συγκεκριμένως τοῦ Τμήματος Καρβουνάδων.

Μετὰ τὸν κ. Γ. Κοντολέοντα δίδεται ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Γεωργ. Στρατηγὸν ὁ

ὁποῖος διὰ σωρείας ἐπιχειρημάτων ἀπέδειξεν ὅτι καὶ ἂν ἤθελον εἶνε ἀληθὴ τὰ διὰ τῆς ἐνστάσεως τοῦ κ. Κοντολέοντος ὑποστηριζόμενα, δὲν ἦσαν ὅμως ἱκανὰ νὰ παρασύρῳσιν τοὺς Κυθηρίους ἐκλογεῖς.

Μετὰ τὸν κ. Γεωργ. Στρατηγὸν ὁμιλεῖ ὁ πληρεξούσιος τοῦ κ. Ἰωάν. Κοντολέοντος, δικηγόρος κ. Παπαληγοῦρας καὶ μετὰ τοῦτον ὁ κ. Παν. Τσιτσιλίας, μεθ' ὃ τὸ δικαστήριον ἐπεφυλάχθη νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἡ ὁποία δημοσιεύθη τὴν 18 Μαΐου 1933 καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἀπορρίπτεται ἡ κατὰ τοῦ κύρου τῆς ἐκλογῆς Κυθήρων ἀσκηθεῖσα ἐνστάσις.

Παραθέτομεν ἐνταῦθα χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας ὁλόκληρον τὴν ἀπόφασιν, τοῦ Ἐκλογοδικείου.

Ἀριθ. 11

Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Συντάγματος Εἰδικὸν Δικαστήριον, συγκείμενον ἐκ τῶν κληρωθέντων δικαστῶν Γ. Σαουνάτσου, Ἀρεοπαγίτου, Προέδρου, Η. Σπηλιώτη, Π. Κερασιώτη, Γ. Τσιριγώτη, Δ. Λάππα, Α. Κιτσικοπούλου, Δ. Χίμου, ἑφετῶν, τακτικῶν μελῶν, Α. Κριεζῆ, Χ. Σταυροπούλου, Ν. Σταθοπούλου, Εἰσηγητοῦ καὶ Ἑμμ. Μελισσίδου, Προέδρου ἑφετῶν ἀναπληρωματικῶν μελῶν εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν κωλυομένων τακτικῶν τούτων, Γ. Παντοπούλου, Γ. Σταυροπούλου, Ἀρεοπαγίτων, Δ. Σωτήρχου καὶ Κ. Δημητράκη, ἑφετῶν, παρόντος καὶ τοῦ ἔργα Γραμματέως παρ' αὐτῷ ἐκπληροῦντος Ἰ. Σγαρίγιαννη.

Συνεδριάσαν τὴν 9ην Μαΐου 1933 δημοσίᾳ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τοῦ καταστήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁρισθέντι διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Μαΐου ἐ. ἔ. Διατάγματος, ἵνα συμφώνως τῷ Νόμῳ ΓΗΝΕ)11 «περὶ ἐξελέξεως καὶ ἐκδικάσεως τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν» ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἐξελέξεως καὶ ἐκδικάσεως τῆς ἐνεργηθείσης τὴν 9ην Μαρτίου ἐ. ἔ. ἐκλογῆς, τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 654)1933 ἀποφάσεως τῶν ἐν Πει-

ραιῖ Πρωτοδικῶν ἀνακηρυχθέντος βουλευτοῦ τῆς ἐκλογικῆς περιφέρειας τῆς Ἐπαρχίας Κυθήρων, κατὰ τοῦ κύρου τῆς ὁποίας ὑπεβλήθη ἡ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1933 ἐνστάσις τοῦ Ἰωάννου Α. Κοντολέοντος, κατοικοῦ Ἀθηνῶν, ἐπιλαχόντος ὑποψηφίου βουλευτοῦ τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος τῆς ἄνω ἐπαρχίας, παρασταθέντος μετὰ τῶν πληρεξουσίων του δικηγόρων Α. Παπαληγοῦρα καὶ Π. Στάθης, κατὰ τοῦ ἀνακηρυχθέντος βουλευτοῦ Παναγ. Τσιτσιλίας, παρασταθέντος μετὰ τῶν πληρεξουσίων του δικηγόρων Κ. Θεοφανοπούλου καὶ Γ. Στρατηγῶ.

Τὴν ἐνστάσιν ταύτην μεθ' ὧν ἐν γένει τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, πρακτικῶν διαλογικῆς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δι' ἐγγράφου του διεδίδασκε τῷ Εἰσαγγελεῖ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅστις διητύθουε ταύτην μετὰ τῶν ῥηθέντων ἐγγράφων τῷ Προέδρῳ τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

Μεθ' ὃ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ Νόμου ΓΗΝΕ συνετάχθη, ἐτοιχοκλήθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ἔκθεμα ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅστις ὥρισεν ἡμέραν συζητήσεως τῆς ἄνω ἐνστάσεως τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σημειουμένην, καθ' ἣν ἀκούσαν τοῦ τε ἐνισταμένου καὶ καθ' ὃ ἡ ἐνστάσις καὶ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν.

Λαθὼν ὑπ' ὄψει τὰ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφα καὶ τὸν Νόμον ΓΗΝΕ)11.

Σκεφθὲν κατὰ Νόμον

Ἐπειδὴ αἱ ὑπὸ κρίσιν κατὰ τοῦ κύρου τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ τμήματος Καρβουνάδων τῆς Ἐπαρχίας Κυθήρων ἐνστάσεις ἐμπροθέσμως καὶ ἐγκύρως ὑπεβλήθησαν πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐξεταστέαι εἰσὶ κατ' οὐσίαν.

Ἐπειδὴ ἡ χρήσις ψηφιδελτίων φερόντων τὸ ἔμβλημα τοῦ κόμματος τοῦ Ἑθνικοῦ Συνασπισμοῦ παρ' ὑποψηφίου μὴ ἀνεγνωρισμένου παρὰ τοῦ κόμματος τούτου θ' ἀπατέλει λόγον ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς ἐὰν ἦτο ἀποδεδειγμένον ὅτι ἐκ τῆς χρήσε-

ως ταύτης παρεσύρθη καὶ ἐψήφισε τὸν ἐπιτυχόντα, ὁρισμένους ἀριθμὸς ἐκλογέων, ὧν αἱ ψήφοι ἔδωσαν τὴν πλειοψηφίαν εἰς τοῦτον, πλὴν ὁ ἐνιστάμενος ἰσχυρίζομενος ἀόριστως ὅτι παρεπλανήθησαν καὶ ἐψήφισαν τὸν ἐπιτυχόντα ὑποψήφιον πολλοὶ τῶν ἐκ παρορθώσεως Φιλελευθέρων οὔτε τὸν ἀριθμὸν τούτων καθορίζει οὔτε ὀνόματα καὶ κατοικίαν ἀναφέρει, ὥστε διὰ τῆς ἐρεύνης τῆς ἀληθείας τῆς ἐνστάσεως νὰ κριθῇ ἐὰν ἐκ τῶν ψήφων τούτων ἡλλοιώθη τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς καὶ συνεπῶς ὁ πρῶτος λόγος ἐνστάσεων ἀπορριπτέος τυγχάνει, ὡς ἀόριστος.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ψυχολογικὴ βία ἡ ἀσκηθεῖσα ἐπὶ τῶν ἐκλογέων δι' ἀπειλῆς ἐγκαθιδρύσεως δικτατορίας παρὰ τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων ἐὰν τοῦτο δὲν ἤθελε πλειοψηφίση κατὰ τὴν ἐκλογὴν, ἥτις ἀπὸ πρὸς ἐρχομένη ἐκ προσώπου ἀνέκοντος εἰς πολιτικὴν παράταξιν δυναμένην νὰ πραγματοποιήσῃ ταύτην καὶ ἀπευθυνομένην πρὸς ἐκλογεῖς παθόντας, κατὰ τὴν σχετικὴν ἐνστάσιν, ἐκ τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ἐγκαθιδρύσεως δικτατορίας θὰ ἦγεν εἰς ἀκύρωσιν ταύτης ἐὰν ἀπεδεικνύετο ὅτι εἰς τὴν τοιαύτην ψυχολογικὴν βίαν ὑποκύψας ὁρισμένος ἀριθμὸς ἐκλογέων ὑπερεψήφισε τοῦ ἐπιτυχόντος καὶ ἀσκήσαντος ταύτην. Ἐκ τῶν ψήφων δὲ τούτων ἐπῆλθε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, πλὴν καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οὔτε ὁρισμένους ἀριθμὸς οὔτε ὀνοματεπώνυμον καὶ κατοικίαν ἐκλογέων ὑποκυφάντων εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐκλογικὴν βίαν καὶ ὑπερψηφισάντων τοῦ ἐπιτυχόντος ἀναφέρεται ἐν τῇ δευτέρῃ λόγῳ ἐνστάσεων καὶ συνεπῶς οὗτος ἀπορριπτέος τυγχάνει, ὡς ἀόριστος.

Ἐπειδὴ καὶ ἀληθὲς ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐκλογεῖς ὁρισμένου ἐκλογικοῦ τμήματος ἐψήφισαν ὑπὲρ τοῦ ἐπιτυχόντος ὑποψηφίου ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς καταλλήλως πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς παρὰ πρακτόρων τοῦ ἐπιτυχόντος δοθείσης ὑποσχέσεως περὶ μεταφοράς τῶν ἀρχείων καὶ δημοσίων καταστημάτων ἐκ τῆς πρωτεύουσας τῆς Ἐπαρχίας εἰς χωρίον τοῦ τμήματος, τοῦτο δὲν ὅ ἀπετέλει λόγον ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς, ὡς μὴ ἐμπίπτον εἰς ἀπαγόρευσιν νόμου τινός, τῶν ὑποψηφίων ὧν τῶν ἐλευθέρων κατὰ τὸ προεκλογικὸν χρονικὸν διάστημα νὰ ἐκθέσωσι τὸ πολιτικὸν αὐτῶν πρόγραμμα εἰς τὸ ὅποιον εἶναι δυνατόν νὰ περιλαμβάνονται ὑποσχέσεις περὶ μείζονος προστασίας ἐνὸς διαμερίσματος, ἀδιαφόρως ἐὰν αἱ ὑποσχέσεις αὗται πρόκειται νὰ ἐκπληρωθῶσιν ἢ μὴ.

Ἐπίσης ἡ παρὰ τοῦ ὑποψηφίου πρὸς τὸν μηχανικὸν παραγγελία πρὸς σύνταξιν σχεδίων δι' ἐκτέλεσιν τεχνικῶν ἔργων ἢ ἔργων ὁδοποιίας εἰς Κοινότητας τοῦ ἐκλογικοῦ τμήματος, οὗτινος προσβάλλεται τὸ κύρος καὶ ἡ παρὰ φίλων καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ ιδίου τοῦ ἐπιτυχόντος ἀναγγελία πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς περὶ ἐγκρίσεως πιστώσεων δι' ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων εἶναι ἐνέργεια τῆς Κυβερνήσεως μὴ δεσμευομένης εἰς τὴν ἐκδήλωσιν προνοίας τῆς ὑπὲρ ὁρισμένης περιφερείας ἐκ τῶν ἐπικειμένων ἐκλογῶν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων οἱ σχετικοὶ βῆς καὶ 4ος λόγοι ἐνστάσεων ἐντελῶς ἀόριστοι τυγχάνουσιν ἐκ τοῦ μὴ καθορισμοῦ ἀριθμοῦ καὶ ὀνοματεπώνυμου ἐκλογέων ὑπερψηφισάντων τοῦ ἐπιτυχόντος λόγῳ τῶν ἀνωτέρω ἐπαγγελιῶν ἢ ἐνεργειῶν, ὅπως ἐρευνήθῃ ἐὰν ἐκ τῶν ψήφων τούτων ἡλλοιούται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐπομένως ἀπορριπτέος.

Ἐπειδὴ ἡ διὰ χρημάτων ἐξαγορὰ τῆς ψήφου 65 ἐκλογέων ὑπὲρ τοῦ ἐπιτυχόντος συνεπάγεται τὴν ἡλλοίωσιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς, δεδομένου ὅτι ἐκ τῶν ἀπορριπτέων τῆς διαλογῆς ὁ ἐπιτυχὼν ἐπλειοψήφισε κατὰ 63 ψήφους πλὴν ἐν τῇ σχετικῇ 3ῃ λόγῳ ἐνστάσεως δὲν ἀναφέρονται οὔτε ὀνοματεπώνυμα ἐκλογέων, οὔτε κατοικία τούτων δωροδοκηθέντων διὰ χρημάτων, οὔτε τὸ πᾶν τῶν χρημάτων τῶν δοθέντων εἰς ἕκαστον οὔτε ὀνοματεπώνυμα δωροδοκισάντων καὶ κατοικία αὐτῶν ἵνα εἶναι δυνατὴ ἡ ἐρευνα τῆς ἀληθείας τοῦ λόγου τούτου καὶ συνεπῶς καὶ οὗτος ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀόριστος.

Ἐπειδὴ ὁ 3ος λόγος ἐνστάσεων θεμελιῶν ψυχολογικὴν βίαν προκλήθεισιν δι' ἀπειλῆς ἀπευθυνθείσης πρὸς ἐκλογεῖς συνταξιούχους καὶ ἄλλους ἔχοντας δοσοληψίας μὲ τὸν Δημοσίον Ταμεῖον ἀπειληθέντας νὰ στερηθῶσι τῶν συντάξεων αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμεῖου ἀπολαύωντων, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἀπορριπτέος τυγχάνει, ὡς ἀόριστος, μὴ καθοριζομένων τῶν τοιούτων συνταξιούχων, οὔτινας ὑποκύψαντες εἰς τὴν ψυχολογικὴν βίαν ὑπερεψήφισαν τοῦ ἐπιτυχόντος, ἐνῷ ἄνευ αὐτῆς θὰ κατεψήφισον τοῦτον, οὔτε κατ' ἀριθμὸν οὔτε κατ' ὀνοματεπώνυμον καὶ κατοικίαν, ὅπως καταστῇ δυνατὴ ἡ διακρίδωσις ἐὰν ἐκ τῶν ψήφων τούτων ἡλλοιώθη τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον δὲν ἐπαίσθη ὅτι αἱ ὑπὸ κρίσιν ἐνστάσεις εἰσιν ἐντελῶς ψευδεῖς ἐκ δόλου ἢ βαρείας ἀμελείας τῶν ἐνισταμένων ὑποβληθείσαι, ἀπαλλάσσει τοῦ-

των τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, ἐπιβάλλον ταῦτα τῇ Δημοσίῳ.

Αἰ: ταῦτα

Ἀπορρίπτει τὰς ἀπὸ 20 Μαρτίου 1933 ἐνστάσεις τοῦ Ἰωάννου Α. Κοντολέοντος κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ τμήματος Καρδουνάδων τῆς ἐπαρχίας Κυθήρων καὶ

Ἐπιβάλλει τὰ δικαστικὰ ἐξόδα εἰς βάρους τοῦ Δημοσίου.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Ἀθήναις 18ῃ Μαΐου 1933.

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς
I. Σαουνάτσος I. Σγαρίγιαννης
Καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτῇ τῇ 20ῃ Μαΐου 1933.

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς
I. Σαουνάτσος I. Σγαρίγιαννης
Ἀκριβὲς ἀντίγραφον. Ἀθῆναι αὐθιμῶρον.

Ὁ Γραμματεὺς

Η ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΘΗΡΑΪΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Τὴν Κυριακὴν 14 παρ. μηνὸς τὰ μέλη τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος, συνήλθον εἰς Γεν. Συνέλευσιν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἐν Πειραιεὶ Πειραιῶκος Συνδέσμου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐψηφίσθη ὁ προϋπολογισμὸς τῆς νέας χρήσεως 1933 καὶ κατὰ τὸν ὁποῖον προβλέπονται ἔσοδα 11 000 καὶ δαπάναι ἐκ δοχ. 6.700.

Ἡ Γεν. Συνέλευσις ἐρήφισεν δο. 300⁰⁰ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ Ποταμοῦ Ἀγίας Πελαγίας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Βαπτίσματα

Ὁ κ. Ἰπποκράτης Καλουτᾶς, ἐργοστασιαρχὴς βυρσοδεψίας ἀνεδέξατο ἐκ τῆς κολυμβήθρας ἐν Πειραιεὶ τὴν 30ῃν Ἀπριλίου τὸ ἀγοράκι τοῦ κ. Ἰωάν. Π. Κορωναίου ὀνομάσας αὐτὸ Δημήτριον.

Λογαβῶνες

Ὁ κ. Ἐμμ. Καρατζᾶς καὶ ἡ δεσποινὶς Ὁλγα Ζαροῦ ἀντήλλαξαν δακτύλιον ἀρραβῶνα.

— Ὁ κ. Ἀναστάσιος Καψάνης καὶ ἡ δις Ἀθηνᾶ Π. Σίμου ἐμνηστεύθησαν.

— Ὁ κ. Ἐμμ. Ἀντ. Τσακαμῆς γαμματοῦς Εἰρηνοδίκειον καὶ ἡ δις Δέσποινα Εὐαγγελινὸς ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου ἐν Πειραιεὶ.

— Ὁ κ. Ἀγησίλαος Φάρος καὶ ἡ δις Ποθητὴ Στελλίου ἡρραβωνίσθησαν ἐν Ποταμῷ.

+ ΝΙΚ. ΣΤΑΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΑΦΕΡΩΝΤΑ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ ΚΥΘΗΡΑ

ΜΕΤΑΦΡ. ΕΚ ΤΟΥ ΙΤΑΛΙΚΟΥ ΥΠΟ ΓΙΑΝΝΗ ΠΡΙΝΕΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Κατόπιν τῶν ὧσων προηγουμένως ἐξεθέσαμεν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν βαφὴν τῶν Πορφυρῶν, οἱ Φοίνικες οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰδικοί εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς χρωστικῆς ταύτης οὐσίας, ἐμπορεύοντο ταύτας φυσικά, καὶ ἐπειδὴ αἱ πορφυραὶ τῶν Κυθήρων, ὅπως ἀναφέρει καὶ ὁ Πλίνιος, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦσαν πεφημισμένοι, ἀσφαλῶς οἱ Φοίνικες θὰ ἐστάθμευον εἰς τὴν νήσον ταύτην, θὰ ἐλάμβανον τὴν φροντίδα τῆς ἀλιεύσεώς των καὶ τὰς ἐναποθήκευον ἐκεῖ.

Καὶ πρέπει ἐπίσης νὰ ὑποτεθῇ ὅτι οἱ Κυθήριοι μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Φοινίκων ἀνέλαβον αὐτοὶ τὴν ἐμπορείαν τῆς βαφικῆς ταύτης ὕλης τῶν πορφυρῶν, τὴν κατὰ πολὺν ἐκτιμωμένην καὶ ζητούμενην ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἀπεκόμιζον μεγάλην χρηματικὴν ὠφέλειαν. Μὲ κάμει νὰ μορφώσω τὴν γνώμην ταύτην ἐκ τῶν διαφόρων μαρτυριῶν τοῦ Ἀριστοτέλους, μνημονευομένων ὑπὸ τοῦ Στεφάνου Βυζαντίου, τοῦ Πανσανίου, τοῦ Πλινίου, τοῦ Ὁρατίου καὶ τὰς ὁποίας ἀνέφερα εἰς τὰς συνημμένας σημειώσεις τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς παρούσης πραγματείας μου, περὶ τῆς καλῆς ποιότητος τῶν κογχυλίων πορφυρῶν ἃς ἐχορῆγει ἡ Λακωνικὴ θάλασσα, ἥτις περιβρέχει τὰ Κύθηρα, διὰ τὴν βαφὴν τῶν πορφυρῶν ἐριούχων. Καὶ περὶ τὴν ὀνομασίαν **Πορφυροῦσα** ἢ **Πορφυρίδα** τῶν ὁποίων οἱ ἀρχαῖοι ἐν τοῖς πρόσθεν χρόνοις εἶχον δώσει εἰς τὴν νήσον ἐκείνην. Δὲν μοῦ εἶναι ὅμως γνωστὴ οὐδεμία ἀφήγησις ἢ ἱστορικὸν μνημεῖον τὸ ὁποῖον νὰ μᾶς δια φωτίσῃ ἐπὶ τοῦ εἶδους τούτου τῶν Κυθήρων.

9) Ὡς καὶ ἡ ποσότης τοῦ ἐτησίου φόρου τὸν ὁποῖον ἐπέβαλλον οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τοὺς ἐναπομεινάντας ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν Κυθηρίους, σημαίνει ὅτι ἡ νῆσος ἐκείνη ἦτο ἀρκετὰ πλουσία. Ἀπὸ τοὺς πλέον ἀκριβεῖς ὑπολογισμούς, οἵτινες φαίνονται γενόμενοι εἰς τὸ ἔργον «Περιγησεις τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος», συγγραφὴν ὑπὸ τοῦ Ἀββᾶ Μπαρτελέμι, προκύπτει ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ἀξία τοῦ ἀττικοῦ ταλάντου ἀνῆρ-

χετο — κατὰ προσέγγισιν — κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Περικλέους — συγχρόνῳ τοῦ Θουκυδίδου εἰς 5.400 φράγκα γαλλικά. Συνεπῶς πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὁ φόρος τῶν 4 ταλάντων ἦτο 21.600 φράγκα γαλλικά. Ὁ δὲ Ἀγγλος συγγραφεὺς Γκίλλιος εἰς τὴν πραγματείαν του περὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἰσχυρίζεται μετὰ παρησιίας ὅτι ὁ τοιοῦτος φόρος ἀνῆρχετο εἰς τὴν ἀξίαν τῶν 800 στερλινῶν, ὅθεν ἡ ἀνωτέρω δειχθεῖσα ποσότης γαλλικῶν φράγκων, εἶναι ἐκείνη τῶν στερλινῶν λιρῶν. Τοιοῦτος φόρος ἔπρεπε νὰ εἶναι πολὺ ἐπαχθὴς διὰ νὰ θέσῃ εἰς ἀπελπισίαν τοὺς κατοίκους καὶ νὰ τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν ἀγονὴν νήσον. Ἐὰν δὲν ἦτο ἐμπορικὴ — καὶ ἐπομένως ἀκμαίους καὶ πλουσίαν — πῶς θὰ ἠδύναντο οἱ Κυθήριοι διὰ πρώτην φορὰν νὰ πληρώσουν τόσον μεγάλον ἐτήσιον φόρον; Ἐὰν δὲν ἦσαν πολυχρήματοι καὶ ἔμποροι, ἐνῶ μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἀπὸ τὴν πολιτείαν τῆς Λακεδαιμόνος δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἄλλο νόμισμα, πλὴν ἐκείνου τὸ τοῦ σιδήρου καὶ μάλιστα τῆς χειροῦς ποιότητος σιδήρου, τὸ ὁποῖον ἦτο καὶ τὸ μόνον ἐπιτετραμμένον ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ Λυκούργου, καὶ τὸ ὁποῖον πάντως οἱ ξένοι περιεφρόνουν καὶ ἀπέρριπτον; Ἡ ποσότης τοῦ σιδηροῦ χρημάτων τῆς ἀξίας τῶν δέκα ἀττικῶν μνῶν, ἔφθανε νὰ καταλάβῃ — κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀρχαίων: ὄρα Λυκούργον καὶ Πλούταρχον — δωμάτιον ἐνὸς κατοικησίου οἴκου καὶ ἐχρειάζετο ἐν ἀμάξιον ἀγοραῖον συρόμενον ὑπὸ δύο βοῶν, ὅπως τὸ μεταφέρουν. Ἐκτὸς τούτου δέον νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Θουκυδίδου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ποσότης τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου ἦτο ἐλαχίστη εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ κατανοήσωμεν τὴν ἀξίαν τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ τῶν χρημάτων τῶν τεσσάρων ταλάντων. Θὰ ἐτόλμουν νὰ εἶπω ὅτι ἡ ἀξία τῶν νομισμάτων τοῦ καιροῦ ἐκείνου ἔφθανε νὰ παραστήσῃ αὐτὸ τὸ κεφάλαιον κτημάτων τὸ ὁποῖον σήμερον ἀγοράζεται μὲ τὴν δεκαπλασίαν ἐσωτερικὴν ἀξίαν τῶν εἰρημένων χρημάτων.

10) Καίτοι ἀπὸ χαμμίαν ἀρχαίαν ἱστορίαν, αἵτινες διεσώθησαν, δὲν προκύπτει ὅτι ἡ νῆσος Κύθηρα ὑπῆρξεν ἐμπορικὴ καὶ εὐπορος, ἐν τούτοις ἡ ὥς ἂν ἔκφρασθεῖσα διάλεξις στηριζομένη ἐπὶ ἀναμφισβητήτων βάσεων τὰς ὁποίας ἔθεσα, ἀποδεικνύει τοῦτο ὡς ἀναγκαίαν συνέπειαν καὶ δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι εἶναι ἀλήθεια ἀναμφισβήτητος, ὁποδεδειγμένη μὲ δυνάτεις ἐπιχειρήματα τόσον φυσικά, ὅσον καὶ θετικά.

Δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν τὴν τηρηθεῖσαν σιωπὴν τῶν ἱστορικῶν ἢ καὶ ἄλλων συγγραφέων ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, εἰς ἐκεῖνα τὰ ἔργα ἅτινα διατηροῦνται, ὅτι εἰς τὸ περιεχόμενον των, ἡ μνεία τοῦ ἐμπορίου ὑπῆρξε ξένη καὶ ἀλλοτρία, καθὼς καὶ τοῦ χρηματικοῦ πλούτου τῆς νήσου Κυθήρων, ὡς καὶ ὅτι ἡ ἔλλειψις τοιαύτης γνώσεως, ὀφείλεται εἰς τὴν ἀπώλειαν τῶν τριῶν προμνησθεισῶν βιβλιοθηκῶν. Τοιαύτη σιωπὴ καὶ ἔλλειψις πηγῶν, δὲν ἀξίζει ὅπως καταβληθῇ ἡ ἐκμηδενισθῇ ἡ δύναμις τῶν προειρημένων συλλογισμῶν, ἀλλὰ οὔτε καὶ νὰ τὴν ἀτομήσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4ον

Τοποθεσία τῆς Ἀκροπόλεως Σκανδείας καὶ τῆς πόλεως Κυθήρων τῆς ὁμωνύμου τῇ νήσῳ καὶ τοῦ λιμένος τοῦ ὑπὸ τὴν Σκανδείαν.

1) Ἀπὸ τοῦ νὰ κεῖται ἡ πόλις λεγομένη Κύθηρα εἰς θέσιν ὑψηλοτέραν τῆς Σκανδείας, ὅπως δηλοῦσιν οἱ προμνησθέντες ἀθθεντικοὶ ἱστορικοὶ Θουκυδίδης καὶ Πανσανίας, πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἡ εἰρημένη πόλις ἐκτίσθη ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐσωτερικῇ θέσει, ἥτις τανῦν καλεῖται «**Παληρόκαστρο**» καὶ ἥτις ἀκριβῶς εἶναι ὑψηλότερα τοῦ τόπου τῆς Σκανδείας, ἥτις σήμερον καλεῖται «**Καστρί**» ἢ «**Παληόπολις**» καὶ εἶναι παραθαλασσία καὶ κατὰ τι ὑψηλότερα τῆς θαλάσσης ὥς ἐὰν ἐπερκολλημῶν αὐτῆς καὶ οὐχὶ παρὰ τὸν λιμένα «**Αὐλαίων**» (ὅπως μωροὶ τινες καὶ ἀνόητοι ὑποθέτουν), ὅστις εἶναι χαμηλὸς καὶ ἐπαισιθητῶς ἀναφαίνεται εἰς τὸν ὀφθαλμὸν οἶονεῖ κατὰ στάθμην τοῦ τόπου τῆς Σκανδείας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου καὶ ἀπέχει τοῦλάχιστον 3 μίλλια ἀπὸ τοῦ ἂν ὡς ἠθὲν «**Παληρόκαστρο**» καὶ παρατηρεῖται, ὅτι εἶναι ἡ αὐτὴ ἀπόστασις δέκα σταδίων, ἥτοι ἐνὸς μιλίου καὶ 1)4, μετὰ τῆς τοποθεσίας «**Παληρόκαστρο**» καὶ τῆς τοῦ «**Καστρί**» ἢ «**Παληρόπολεως**».

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ο ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ ΕΙΣ ΛΟΓΟΘΕΤΙΑΝΙΚΑ

Εἰς τὴν «Κυθηραϊκὴν Ἐπετηρίδα» τοῦ Α. Ἀλβανάκη ὑπάρχει καταγεγραμμένον ἔγγραφο περὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῆς εἰς τὸ χωρίον Λογοθετιάνικα Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, τὸ ὁποῖον εἶχεν σταλῇ τότε εἰς τὸν διεθυντὴν τῆς Ἐπετηρίδος παρὰ τοῦ ἐν Σμύρῃ Συμπολίτου Α. Στρατηγοῦ.

Τὸ ἔγγραφο τοῦτο κατεχωρήθη ὡς εἶχε, συντεταγμένον εἰς τὴν Ἱταλικὴν γλῶσσαν, ἐπιφυλαχθέντος τότε τοῦ Α. Ἀλβανάκη ὅπως ἐν καιρῷ δώσει τὴν μετάφρασιν αὐτοῦ, ἡ ὁποία ὁμῶς μέχρι σήμερον δὲν εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος. Ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφο ἀποτελεῖ σπουδαῖον μνημεῖον διὰ τὴν γενικὴν ἱστορίαν τῶν Κυθήρων, παραθέτομεν ἡμεῖς κατωτέρω τὴν ἀκριβῆ μετάφρασιν αὐτοῦ.

**

«Ἀντίγραφον ἐκ τοῦ ἀνθεντικοῦ, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται εἰς τὸ ὑπ' ἀριθρ. . . . Marco Antonio Trevisa καὶ τὸ ὁποῖον κρατεῖται εἰς τὸ Δημόσιον Ἀρχεῖον τῆς τέως Δημοκρατίας τοῦ Τσιρίγου».

Ἀξιότιμε καὶ Ἐξοχότατε κ. Δικηγόρε,

Ἐπειδὴ δὲν εἴμεθα ἱκανοί, ἡμεῖς Παπᾶ Μανώλης Λογοθέτης καὶ υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ Θεόδωρος Λογοθέτης Κομηνὸς καὶ ἀδελφοὶ Κωνσταντῖνος καὶ Μανώλης, ἀδελφοὶ Λογοθέτη Νικολάου, ταπεινοὶ ὑπηρετᾶι τῆς ὑμετέρας ἔξοχότητος, ὡς ἐκ τῆς ἰδίας ἀμαθείας εἰς τὰς διατριβάς, νὰ προσβάλλωμε τὴν αἴτησιν τῶν ἐντεταλμένων εἰς τοὺς φόρους, οἱ ὁποῖοι ἀπαιτοῦν νὰ παραδοθῇ εἰς τὸ Κοινὸν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ εἰς Λογοθετιάνικα, ἐγεργεῖσα καὶ κτισθεῖσα παρ' ἡμῶν καὶ παρὰ τῶν ἡμετέ-

ρων γονέων, πρὸς ἀποφυγὴν μεγαλειτέρων ἐξόδων καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ προσφέρωμεν τὰ ἀντιζέμενα τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὴν Δημοσίαν Θέλησιν ἵνα λάβωμε τὴν ἄδειαν τῆς ἀνεγέρσεως αὐτῆς, εὐρισκόμεθα τώρα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μὴ παραδώσωμεν αὐτὴν πρὸς ἐλευθέραν χρῆσιν τῆς.

Ἡ ἀφοσίωσις ποὺ τρέφομεν ὡς πιστοὶ ὑπὲρ τῆς Ὑμετέρας Ἐκκλησιολογίας, ὥς σᾶς πείσῃ περὶ τούτου καθόσον πρό-

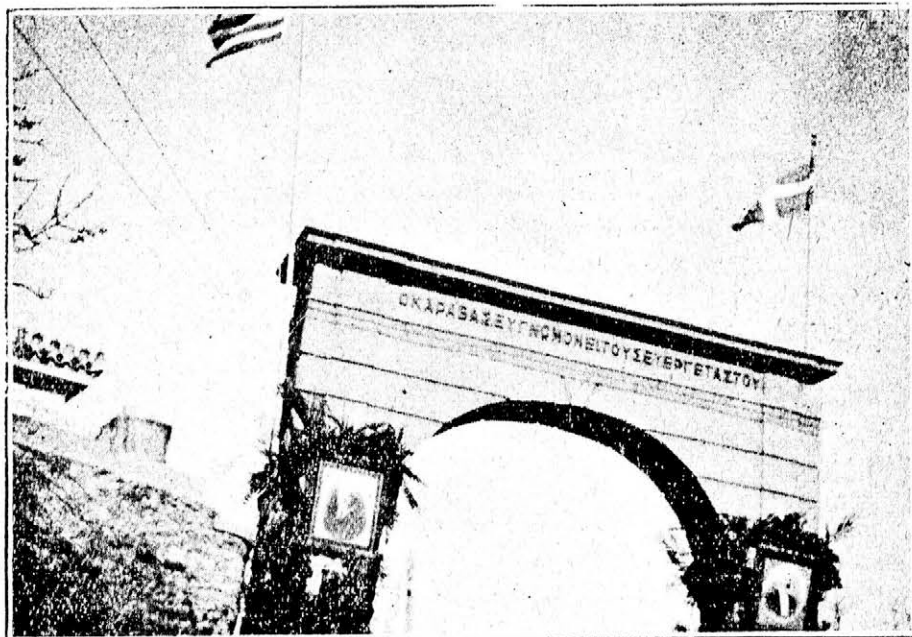
σᾶς ἀπαζόμεθα τὴν χεῖρα εὐλαβῶς
15 Ἀπριλίου 1700.

Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Α. Ἐξ. Marco Antonio Trevisan, μέσον τοῦ δικηγόρου τῆς ἀνω οἰκογενείας Λογοθέτη.

15 Ἀπριλίου 1700.

Σκεφθεῖσα ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ἐπὶ τῆς ταπεινῆς αἰτήσεως τῶν ὑπογεγραμμένων ἀνω ἀδελφῶν ἡ ὁποία κατετέθη, ἵνα Αὐτὴ ἀποφασίσῃ, καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν πᾶν δικαίωμα τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύναντο νὰ

ἔχουσιν οὗτοι ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ εἰς Λογοθετιάνικα, ἐγεργεῖσθαι παρὰ τῆς οἰκογενείας των, καὶ ἀναγνωρίσασα τὴν τιμότητα τῆς ἐπιθυμίας των ὡς ἐπίσης καὶ τὴν ἀξίαν τῆς πιστῆς ἀφοσιώσεώς των εἰς τὴν ἔξουσίαν τοῦ Προέγκλητος, ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης εὐχαρίστως ἐδέχθη νὰ εἰσακούσῃ τὰς εὐσεβεῖς παρακλήσεις αὐτῶν, παραχωροῦσα εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἀδελφοὺς τὴν Ἐκκλησίαν, με

Ἡ ἄψις Εὐχογετῶν Καραβά, δηματοβυζαντινὴν κατὰ τὴν ἐφορτὴν τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους.

(Φωτογρ. Παν. Ε. Κρίθαρη)

καίται περὶ καλῶν ἀνθρώπων τῶν ὁποίων αἱ περιουσίαι εἶνε ἰδικαί σας καὶ τοῦ εὐτυχοῦς Κράτους σας. Γονυκλινεῖς προστρέχοντες πρὸς Ὑμᾶς, ἵνα εὐαρεστούμενος εἰσακούσῃτε τὰς παρακλήσεις μας καὶ καταδεχθῆτε νὰ παραχωρήσῃτε εὐγενῶς τὴν ἐν λόγῳ Ἐκκλησίαν διὰ νὰ τὴν διατηρήσωμεν αἰωνίως ὁμοῦ με τοὺς κληρονόμους καὶ ἀπογόνους.

Πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ Δημοσίου προσφερόμεθα νὰ δίδωμεν εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα δύο λίβρες κηροῦ αἰωνίως ὡς προάττετε καὶ με τοὺς ἄλλους.

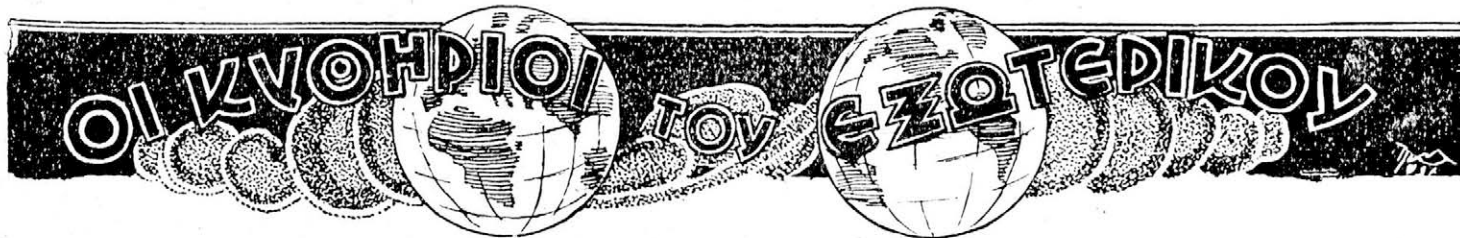
Δὲν ἀμφιβάλλομεν ποσῶς ὅτι ὅπως ἡμεῖς ὑπακούομεν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν Δημοσίων ἀρχῶν, οὕτω καὶ Ὑμεῖς πρὸς ἡμετέραν ἱκανοποίησιν δὲν θὰ λείπετε νὰ παραχωρήσῃτε τὴν ζητηθεῖσαν χάριν.

τὸ δικαίωμα νὰ λειτουργοῦσι ἐν αὐτῇ καὶ νὰ ἐκτελῶσι πάντα τὰ θρησκευτικά των καθήκοντα. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα θὰ ἔχουσιν καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι Ἰερεῖς οἵτινες θὰ ἀνήκουσιν εἰς τὰς ἀναφερομένας οἰκογενείας ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων, θὰ δύνανται ν' ἀναγινώσκουσιν ἐν Αὐτῇ, κατὰ βούλησιν, τὰ θρησκευτικά των. Οὗτοι ὅμως θὰ προσφέρουσιν κατ' ἔτος τὸν ὑποσχεθέντα κηρὸν, συμφώνως με τὰς συνθηκὰς καὶ τῆς προσφορᾶς των. Ἐπὶ ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἔσχομεν καὶ τὴν γνώμην τοῦ Ἀντιπροσώπου τοῦ Δημοσίου.

ΜΑΡΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟ ΣΤΡΕΒΙΖΑΝ
Δικηγόρος

Συνετάχθη τῇ 8 Ἰανουαρίου 1759

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΑΤΣΕΑΣ
Δημόσιος - Ἀρχαιοφύλαξ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΥΦΛΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΑΥΤΗΣ

Τὴν Παρασκευὴν 5 Μαΐου ὁ συμπολίτης ὀφθαλμίατρος κ. Κων. Κασσιμάτης ἔκαμε λίαν ἐνδιαφέρουσαν ἀνακοίνωσιν εἰς τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Διεθνῇ Ἱατρικῇ Ἑταιρείᾳ Τροπικῶν Νοσημάτων, Προεδρεύοντος τοῦ Γενικοῦ Ἀρχιάτρου καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Ὑγειονομείου θαλασσίων καθάρσεων κ. Duquet περὶ Τυφλότητος καὶ τῶν συνηθέστερων αὐτῆς αἰτίων ἐν Αἰγύπτῳ.

Διὰ τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης, ἀφοῦ ἐξέθεσέ γενικά τινα περὶ τῆς Διεθνούς Ὁργανώσεως προφυλάξεως ἀπὸ τῆς τυφλότητος σκολούσης τὴν ἐναρμόνισιν καὶ συντόνισιν ὄλων τῶν προσπαθειῶν πρὸς ἀποτελεσματικωτέραν καταπολέμησιν τῶν ἐπικινδύνων κυρίως ὀφθαλμικῶν νοσημάτων, ἀνέφερε τὰς ἐπισήμους στατιστικὰς κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ἀνὰ τὸν κόσμον ἀριθμὸς τῶν ἐντελῶς τυφλῶν ὑπολογίζεται εἰς 2 1)2 περίπου ἑκατομμύρια.

Ὁ ἀριθμὸς ὅμως οὗτος θεωρεῖται γενικῶς ἀνακριβής διότι πανταχοῦ ὅπου ἡ ἀνωτέρω Διεθνὴς Ὁργάνωσις ἠδυνήθη νὰ ἐξελέγξῃ τὰς ἐπισήμους στατιστικὰς ἀνεῦρε τὸν ἀριθμὸν τῶν τυφλῶν διπλάσιον.

Ἄλλως τε εἰς τὴν Κίνα καὶ Ἰνδίας μόνον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐντελῶς τυφλῶν ὑπολογίζεται εἰς 2 1)2 ἑκατομμύρια, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἐχόντων ἀσθενῆ τὴν ὀφθαλμὸν εἰς 9 1)2 ἑκατομμύρια.

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι ὁμιλοῦσι τόσον εὐγλωττῶς ὥστε εὐκόλως ν' ἀντιλαμβάνεται τις τὸ μέγεθος τῆς ἀπωλείας τὴν ὁποίαν ὑφίσταται ἡ κοινωνικὴ οἰκονομία καθὼς καὶ τὴν ζημίαν τῆς ἀνθρωπότητος εἰς βάρος τῆς ὁποίας διαβιοῦσι τόσα ἑκατομμύρια τυφλῶν ἢ ἡμιτυφλῶν.

Ἡ τυφλότης εἶναι διαδεδομένη εἰς ὅλας τὰς χώρας καὶ τοσοῦτον περισσότερον ὅσον τὰ ὀφθαλμικὰ νοσήματα εἶνε πολυαριθμότερα καὶ βαρύτερα, ἢ δὲ λαϊκὴ ἐπιστήμη καὶ ὁ πολιτισμὸς τῆς

Λύσεως ἔχει ὀλιγώτερον εἰσδύσει εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις.

Εἰδικώτερον διὰ τὴν Αἴγυπτον ὁ ἀριθμὸς τῶν τυφλῶν τοῦ ἐνὸς ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν κατὰ μὲν τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1907 ὑπελογίσθη ὅτι ἀπετέλει τὰ 4, 5 ο)ο τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ αὐτῆς, κατὰ δὲ τὴν τοῦ 1917 τὰ 4, 30 ο)ο καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν γενικὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1927 ἡ ἀναλογία αὕτη κατῆλθε εἰς τὰ 2, 3 ο)ο.

Ἡ ἀναλογία αὕτη δὲν θεωρεῖται ἐπίσης ἀκριβὴς διὰ διαφόρους λόγους καὶ ὅτι δέον νὰ διπλασιασθῇ ὅπως προσεγγίση περισσότερον εἰς τὴν ἀλήθειαν.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρει ὅτι εἰς τὴν Αἴγυπτον συναντῶνται ὅλα τὰ ὀφθαλμικὰ νοσήματα τὰ δυνάμενα ν' ἀγάγῃ εἰς ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως ὅπως καὶ εἰς ἄλλας χώρας, ἀλλὰ ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὴν νοσήματά τινα τόσον συνήθη καὶ τόσον βαρῆα καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν περιστατικὰ τυφλώσεως τόσον πολυαριθμὰ ὥστε ἡ προσοχὴ τῶν ἀρμοδίων δέον νὰ προσελκυσθῇ ἰδιαίτερος εἰς αὐτά. Τὰ συνηθέστερα τούτων εἶνε αἱ ὀξείαι πυορροϊκαὶ ὀφθαλμῖαι ἢ ἐπιπεφυκίτιδες, τὸ τράχωμα, τὸ γλαύκωμα, ὁ καταρράκτης κτλ.

Αἱ πυορροϊκαὶ ἐπιπεφυκίτιδες ὀφειλόμεναι συχνότερον εἰς τὸν γονοκόκκον εὐρισκόμενον μὲν ἐν ἐνδημικῇ καταστάσει ἀνακτῶντα δὲ βαρύτεραν μολυσματικότητα κατὰ τὰς θερινὰς καὶ ὑγρὰς ὥρας τοῦ ἔτους ὅποτε καὶ εὐρίσκει τὰς εἰνοϊκωτέρας συνθήκας καλλιέργειας αὐτοῦ, εἶνε ὑπεύθυνος τῆς τυφλώσεως συμφώνως μὲ τὰς ἐπισήμους στατιστικὰς κατὰ τὰ 80 ο)ο τῶν ὄλων αἰτίων αὐτῆς.

Τὸν μεγαλειότερον δὲ φόρον εἰς τὴν τυφλῶσιν συνεπείᾳ τῶν ὀξείων πυορροϊκῶν ἐπιπεφυκίδων καταβάλλουσι καθ' ἑκάστον θῆρος παιδία πτωχὰ διατελοῦντα ὑπὸ δυσμενεῖς συνθήκας.

Μετὰ τὰς ὀξείας πυορροϊκὰς ἐπιπεφυκίτιδας ὡς συχνότερα αἰτία ἀπωλείας τῆς

ὁράσεως δέον νὰ θεωρηθῇ τὸ τράχωμα, νόσημα χρόνιον μεταδοτικὸν δι' ἐπαφῆς καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου κατὰ τὰς ἐπισήμους στατιστικὰς ὄχι ὀλιγώτερα τῶν 92 ο)ο τοῦ ἰθαγενοῦς πληθυσμοῦ εἶνε ἔτι καὶ σήμερον προσβεβλημένα, τὸ ἥμισυ τῶν ὁποίων εἶνε βαρεῖας μορφῆς.

Ἐν τούτοις τὸ τράχωμα εἶνε νόσημα ὅπερ καλῶς καὶ ἐγκαίρως θεραπευόμενον οὐδέποτε ἔπρεπε ν' ἀπέληγεν εἰς τύφλωσιν.

Ἀφ' ἑτέρου προσωπικὰ ἔρρενα τοῦ κ. Κ. Κασσιμάτη εἰς τινα τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλλήν. Σχολείων ἀπέδειξεν ὅτι τὸ τράχωμα εἶνε διαδεδομένον μεταξὺ τῶν εἰς αὐτὰ μαθητῶν κατὰ 4-5 ο)ο, εἰς δὲ τὰ Ἰσραηλιτικὰ Σχολεῖα κατὰ 5-6 ο)ο.

Φαίνεται δὲ ἐπίσης βέβαιον ἐκ τῶν ἐρευνῶν τούτων ὅτι ὑπάρχουσι συνοικίαι τινὲς τῆς πόλεως εἰς τὰς ὁποίας τὸ τράχωμα εἶνε περισσότερον διαδεδομένον, μία δὲ ἐξ αὐτῶν εἶνε καὶ ἡ παρὰ τὸ Τελωνεῖον συνοικία.

Τὸ πρωτοπαθὲς γλαύκωμα δὲν εἶνε συνηθέστερον εἰς Αἴγυπτον ἢ εἰς ἄλλας χώρας, ἀλλὰ ἡ ἀμύθεια, ἡ ἀδιαφορία καὶ ὁ δισταγμὸς μεγάλον μέρος τῶν πασχόντων ἐξ αὐτοῦ νὰ προσφεύγῃ εἰς τὴν κατάλληλον θεραπείαν συνετελοῦσιν ὥστε νὰ θεωρητῇ καὶ τοῦτο συνήθης αἰτία τυφλώσεως.

Ἀφ' ἑτέρου ὁ γεροντικὸς καταρράκτης δὲν εἶνε ὀλιγώτερον συνήθης εἰς τὴν χώραν ταύτην ἢ ἀλλοχοῦ, ἐν τούτοις ἐνῶ εἰς ἄλλας χώρας ὅπου οἱ ὀφθαλμοὶ εἶνε ὑγιεῖς ἢ ἐγγχείρησις τοῦ καταρράκτου ἀποδίδει τὴν ὄρασιν κατ' ἀναλογίαν ἀπὸ 90—95 ο)ο τῶν περιπτώσεων καὶ ἐπομένως ὁ καταρράκτης δὲν θεωρεῖται ὡς ὑπολογίσμος παρὰ τὴν τυφλώσεως, εἰς Αἴγυπτον ἔνεκα τῆς προὔπαρξεν διαφόρων ὀφθαλμικῶν νοσημάτων ἅτινα ἀφήνουσιν ἀνεξίτηλα τὰ ἴχνη των, ἄλλαι μὲν περιπτώσεις καταρ-

ρίσκει δὲν εἶνε ἐγχειρήσιμοι, ἄλλαι δὲ εἶνε μὲν ἐγχειρήσιμοι. ἄλλα τὰ ἀποτελέσματα δὲν εἶνε τόσον εὐνοϊκὰ ὅσον ἀλλοῦ.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως ταύτης ἡ Αἴγυπτος ἐνεκαίνιασε ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος σοβαρὰν ὀφθαλμικὴν προπαγάνδαν ἣτις συνεχῶς αὐξανομένη καὶ βελτιουμένη παρουσιάζεται σήμερον ὡς μία ἀπὸ τὰς τελειότερας ἀνὰ τὸν κόσμον ὁργανώσεις τοῦ εἵδους τούτου, διεξάγουσα τὸν κατὰ τῆς τυφλώσεως ἀγῶνα διὰ 76 ὀφθαλμικῶν θεραπευτικῶν μονάδων.

Ἐκ τούτων 32 εἶνε τέλεια μόνιμα ὀφθαλμικὰ νοσοκομεῖα ἀνὰ ἓν εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐκάστης ἐπαρχίας, 14 εἶνε φορητὰ νοσοκομεῖα ὑπὸ σκηνᾶς διατρέχοντα ὅλην τὴν ὑπαίθριον χώραν καὶ μεταβαίνοντα οὕτως εἰπεῖν μέχρι τῆς θύρας τῶν πασχόντων πρὸς παροχὴν εἰς αὐτοὺς τῆς καταλλήλου θεραπείας καὶ 30 σχολικὰ κλινικὰ πρὸς ἀνίχνευσιν τῶν ὀφθαλμικῶν νοσημάτων καὶ θεραπείαν αὐτῶν ἐπὶ τόπου καὶ ἀμέσως. Προσωπικὸν ἐξ 105 πτυχιούχων ἰατρῶν εἶνε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ὀφθαλμικῆς ταύτης ὁργανώσεως ἀποτελοῦσαν τὸ Ὀφθαλμικὸν Τμήμα τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Ὑγιεινῆς παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν Ἑσωτερικῶν.

Εἰς ἡμῖν περίπου ἑκατομμύριον ἀνῆλθε κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἤτοι τὸ 1930, ὁ ἀριθμὸς τῶν νέων ὀφθαλμικῶν ἀσθενῶν τῶν προσφυγόντων πρὸς θεραπείαν εἰς τὰ ἄνω Νοσοκομεῖα μὲ ἀριθμὸν ἐπισκέψεων περὶ τὰ 4 1)2 ἑκατομμύρια καὶ 200.000 ἐγχειρήσεων ὀφθαλμικῶν. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι συνεχῶς καὶ σταθερῶς αὐξάνουσιν ἀπὸ ἔτος εἰς ἔτος.

Ὅλα τὰ Νοσοκομεῖα ταῦτα μὲ τελείας καὶ συγχρονισμένας ἐγκαταστάσεις καὶ ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ μετὰ τῶν ἰατρικῶν τῶν λειτουργούντων εἰς τὰ Νοσοκομεῖα τῶν Εὐρωπαϊκῶν παροικιῶν Καΐρου καὶ Ἀλεξανδρείας εἶνε ἐν πληρεστάτῃ δυνάμει τὰ ἄριστα ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας εἶνε συνεχῆς καὶ σταθερὰ ἐλάττωσις τῆς ἐν γένει τυφλότητος ὡς μαρτυρεῖται τοῦτο διὰ τῶν ἐπισήμων στατιστικῶν.

Δέον νὰ κατανοηθῇ καλῶς ὅτι ἡ προφύλαξις ἀπὸ τὰ ὀφθαλμικὰ νοσήματα τὰ ἀπειλοῦντα τὴν ὕρασιν, ἰδιαίτερος δὲ τῆς πυορροϊκῆς ὀφθαλμίας καὶ τοῦ τραχώματος ἢ ἡ θεραπεία των ὅταν ἔχουσιν ἤδη ἐκδηλωθῇ, θεραπεία ἣτις διὰ νὰ γίνῃ διὰ νόμου ὑποχρεωτικὴ καὶ δωρεάν

εἶνε ὑψίστης φιланθρωπικῆς σημασίας, μεγαλείτερον δὲ μέρος ἀτυχῶν πλασμάτων θὰ δυνηθῶσιν ἀσφαλῶς νὰ σωθῶσιν ἀπὸ τὴν φρίκην μιᾶς ἀτελευτήτου νυκτός. Ἡ συντόνησις καὶ τελειοποίησις τῆς ὀφθαλμικῆς προπαγάνδας δι' ὅλων τῶν συγχρόνων μέσων, ἡ συνεργασία τῶν ἀρχῶν μετὰ τῶν καταλλήλων κοινωνικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν παργόντων, θὰ δυνηθῶσι μὲ τὴν βοήθειαν τῆς ἐπιστήμης τὴν ἀποτελεσματικωτέραν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον κακοῦ ἐκ τῶν σκληροτέρων ὅπως εἶνε ἡ τυφλότης.

ΜΑΡΙΚΑ ΙΩ. ΚΟΡΩΝΑΙΟΥ

Πέρδικα ποὺ σὲ ξήλεψε ὁ κυνηγὸς

τώρα ποὺ εἶχες χτίσει τὴ φωλιά σου
καὶ δὲν σὲ ἄφησε νὰ τὴν χαρῆς.

Χαράς τον τέτοιο κυνηγό, ποὺ διάλεξε
[τὴν ὥρα.

Σὲ χτύπησε μὲς στὴ καρδιά,
καὶ κοιμήθηκε χωρὶς πόνο,
καὶ χωρὶς παρηγοριά.

Τὶ νὰ τὴν κάνης αὐτὴ τὴ παρηγοριά τὴ
[ψεύτικη
πῆγες κεῖ ποὺ εἶνε ἡ ἀληθινὴ καὶ ἡ
[αἰώνια.

Σὲ ρώτησε ὁ τυχερὸς ὁ κυνηγὸς
ἂν θέλῃς νά!!! καὶ τοῦ εἶπες!!!

Γιὰ τὸ χατήρι τοῦ πουλιοῦ. Χαλάλι σου,
Χτύπα. Τὸ θέλημά σου ἂς γίνη».

ΟΡΦΑΝΟΣ

Ἡ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ κ. ΦΩΤΕΙΝΟΥ ΕΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ

Τὴν 24ην Ἀπριλίου τὸ πρωὶ κατήλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐκ Καΐρου καὶ ἀνεχώρησε τὸ ἀπόγευμα διὰ Πειραιᾶ ὁ διαπρεπὴς καθηγητὴς τῆς Δερματολογίας καὶ τῶν Ἀφροδισίων Νοσημάτων τοῦ Ἐθνικοῦ μας Πανεπιστημίου καὶ Διευθυντὴς τοῦ Νοσοκομείου Συγγροῦ συμπολίτης κ. Γεώργ. Φωτεινός. Ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Φωτεινός παρέστη εἰς τὴν ἐτησίαν Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Διεθνoῦς Συνδέσμου κατὰ τοῦ κινδύνου τῶν ἀφροδισίων Νοσημάτων ἡ ὁποία ἐφέτος συνεκλήθη εἰς Καΐρον. Εἰς τὴν Συνέλευσιν αὐτὴν παρέστη ἐπίσης καὶ ὁ διακεκριμένος ὡσαύτως ἀφροδισιολόγος κ. Παναγιώτης Φωτεινός, ὁφρητὴς τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὴν αὐτὴν ἔδραν

Οἱ διαπρεπεῖς συμπολίται ἐπιστήμονες ἐπωφεληθέντες τῆς ἐν Αἰγύπτῳ διαμονῆς των ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἀνω Αἴγυπτον, ἀνελθόντες μέχρι Ἀσουάν, ἀκολούθως δὲ μετὰ τὸ Πάσχα ἐπεσκέφθησαν τὰ Ἱεροσόλυμα.

Κατελθόντες τὴν 24ην Ἀπριλίου εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐγένοντο δεκτοὶ εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τῆς πόλεως μας ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος ἰατροῦ κ. Κασιμάτη, ὁ ὁποῖος τοὺς συνῶδευσε εἰς τὰς διαφόρους αὐτῶν ἐπισκέψεις, τόσον τῶν ἐπισήμων, ὅσον καὶ τῶν ἀξιοθεάτων τῆς πόλεως.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ διαπρεπὴς καθηγητὴς καθὼς καὶ ὁ κ. Παν. Φωτεινός παρέκλιναν εἰς πρόγευμα παρατεθὲν εἰς αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰατροῦ κ. Κασιμάτη.

Διὰ τοὺς λόγους δὲ τούτους ὁ κ. Φωτεινός δὲν ἠδυνήθη νὰ μετάσχῃ τοῦ προγεύματος τὸ ὁποῖον εἶχε παρατεθεῖ πρὸς τιμὴν τῶν λοιπῶν ἰατρῶν τῶν μετασχόντων εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Διεθνoῦς Συνδέσμου κατὰ τοῦ Κινδύνου τῶν Ἀφροδισίων Νοσημάτων κ. κ. Γκουνζερῶ, Ντυμπουὰ καὶ Καβαγιόν, οἱ ὁποῖοι ἀναχωρήσαντες τὴν ἰδίαν ἡμέραν μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Φωτεινοῦ δι' Ἀθήνας, θὰ φιλοξενηθοῦν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πρωτεύουσιν διαμονὴν των.

Ὁ ἀνταποκριτὴς

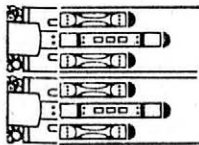
ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Αἱ οἰκογένειαι Παναγιώτου Κυριάκη καὶ ἱατροῦ Φατσέα εὐχαριστοῦν θερμῶς πάντας τοὺς ὁπωσδήποτε μετασχόντας εἰς τὴν λύτην των διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀγαπημένου των

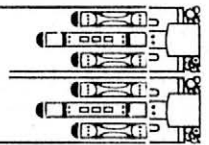
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΚΥΡΙΑΚΗ

ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ἀπὸ ἓνα ἡμερολόγιο

ὑπὸ ΧΑΡ. Ε. ΚΡΙΘΑΡΗ

Ὁ φίλος μου τὶς τελευταῖες ἡμέρες εἶχε ἀλλάξει ἐντελῶς.

Ἐπεδίωκε νὰ μείνῃ μόνος κλεισμένος στὸ δωμάτιό του, ἀπέφηνε τὶς μεγάλες συντροφίες, κι' ὅταν καμμιὰ φορὰ βγαίναμε μαζί του περίπατο περπατοῦσε σκυθρωπὸς κυττάζοντας χάμω, κι' ἦταν τόσο ἀφηρημένος, ποὺ τὸν πρόσεχα διαρκῶς μὴ τὸν κόψει κανένα αὐτοκίνητο.

Προσπαθοῦσα νὰ μαντέψω τὴν αἰτία τῆς μελαγχολίας του, κι' ἔκανα διάφορες σκέψεις, χωρὶς νὰ μπορῶ νὰ καταλήξω σ' ἓνα συμπέρασμα θετικό.

Κάποια οἰκογενειακὴ ὑπόθεσις, ἴσως κανένα μυστικὸ ἐντελῶς ἀτομικὸ, σκεπτόμουν, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ τὸ φανερώσῃ ἀπὸ λόγους εὐνοήτους βέβαια, καὶ γι' αὐτὸ προτιμοῦσα νὰ σωπαίνω κάνοντας πὼς δὲν προσέχω αὐτὴ τὴ στενόχωρη καὶ γιὰ τοὺς δύο μας κατάστασι.

Εἶναι ἡ ἀλήθεια, πὼς κατέβαλε καὶ μόνος του πολλὰς φορὰς προσπάθειες νὰ μὴν φαίνεται τόσο μελαγχολικός, μὰ δὲν τὸ κατορθῶνε, γιατί δὲν μποροῦσε νὰ λυτρωθῇ γιὰ πολὺ ἀπὸ τὶς βασανιστικὰς ὀνειροπολήσεις του.

Θὰ τοῦ περάσῃ... σκεπτόμουν ἀναβάλλοντας διαρκῶς ἀπὸ μέρα σὲ μέρα τὴν ἀπόφασιν ποὺ εἶχα πάρει ἀπὸ φιλικὸν ἐνδιαφέρον πιά κι' ἀπὸ ὑποχρέωσιν, νὰ τὸν ρωτήσω τί τοῦ συμβαίνει μήπως θὰ μποροῦσα νὰ τοῦ φανῶ χρήσιμος. Οἱ μέρες ὅμως περνοῦσαν, κι' ὁ φίλος μου δὲν ξανάβρισκε τὴν παλὰ του εὐθυμία.

Σοβαρός, λιγόλογος, μελαγχολικός, ἀποτελοῦσε τὴν πιὸ κυνηγὴ ἀντίθεσιν πρὸς τὸν παλὸν ἑαυτὸ του, ποὺ ἀπελπίζομουν πολλὰς φορὰς πὼς εἶχε χάσει γιὰ πάντα.

Ἐν' ἀπόγευμα, πῆρα τὴν ἀπόφασιν νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ ἑξαφνα τὴν ὥρα ποὺ δὲν συνήθιζα ποτὲ νὰ πηγαίνω σπῆτι του. Ὑπελόγιζα πὼς ἐπωφελοῦμενος τῆς μοναξιάς του, θάταν κυριολεκτικῶς παραδομένος στὴ δίνη τῶν ὀνειροπολήσεών του, καὶ θάταν μοναδικὴ ἡ στιγμή ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ ἐκτελέσω ὅτι μοῦ ἐπέβαλε τὸ φιλικὸν μου καθήκον.

Καὶ στοὺς ὑπολογισμούς μου αὐτοὺς, προσθέτοντας τὶς ἰδιωματικὰς τοῦ χαρακτήρος του ποὺ τόσο καλὰ μοῦ εἶχε γνωρί-

σει ἡ μακρόχρονη φιλία μας, ἐπήγαινα μὲ τὶς μεγαλύτερες πιθανότητες νὰ μάθω τὸ μυστικὸ του καὶ νὰ τοῦ φανῶ χρήσιμος ὅσο πιὸ πολὺ μποροῦσα.

Τὸ ἀποτέλεσμα πραγματικὰ μὲ ἱκανοποίησε ἀλλὰ καὶ μ' ἔφερε σὲ δύσκολη θέση, γιατί ἦταν ἓνα πρόβλημα λεπτὸ καὶ δύσκολο γιὰ τὴν εὐαίσθητη ψυχὴ τοῦ φίλου μου ποὺ εἶχε τόσο ἀνεπτυγμένα τὰ εὐγενέστερα αἰσθήματα, ὥστε νὰ βροίσκῃ καὶ στὸ πιὸ τέλειο ἀτέλειες ἐνῶ ταυτοχρόνως πίσω ἀπὸ τὸ πρίσμα μιᾶς παθολογικῆς ταπεινοφροσύνης ποὺ ἤγγιζε τὰ ὅρια τῆς ἀπαισιοδοξίας, ἔβλεπε πάντοτε τὸν ἑαυτὸ του σὲ θέσιν μειονεκτικὴ ἀπέναντι τῶν ἄλλων.

Χτύπησα ἑλαφρὰ τὴν πόρτα του.

Ἐνὰ «ἐμπρός» ποὺ μόλις κατόρθωσα ν' ἀκούσω, μ' ἔκανε νὰ στρίψω βιαστικὰ τὸ πόμολο καὶ νὰ παρουσιασθῶ γελαστός καὶ χαρούμενος μπροστὰ στὸν ἐκπληκτο φίλο μου.

Καθόταν στὸ γραφεῖο του σκεπτικός, μὲ τὸ κεφάλι του στηριγμένο στ' ἀριστερὸ του χέρι, ἐνῶ στὸ ἄλλο κρατοῦσε τὴν πένα του πάνω ἀπὸ ἓνα χουσόδετο μεγάλο βιβλίον ποὺ στίς ἀνοικτὰς σελίδες του φαινόταν ἀκόμα νωπὸ τὸ μελάνι.

— Ποῦ ν' ἀποδώσουμε αὐτὴ τὴν ἐκπληξιν; μὲ ρώτησε μὲ περιέργεια γαρνισμένη, μὲ μειδίαμα ὑποχρεωτικότητας.

— Μπᾶ! ποῦ ἄλλου; σὲ καπρίτσιο; τοῦ ἀπάντησα. Μὰ τί εἶνε αὐτὸ τὸ βιβλίον; Κανένα Καθολικὸν μήπως;

Τὸν ρώτησα ἀμέσως πλησιάζοντας στὸ γραφεῖο του.

— Ξαίρεις πολὺ καλὰ τί εἶναι; μοῦ ἀπάντησε μὲ χαμόγελο στιπώνοντας τὶς τελευταῖες γραμμὲς του.

Καὶ πραγματικὰ τὸ ἤξερα καλὰ αὐτὸ τὸ ὥραϊο βιβλίον ποὺ μέσα του καθρεπτιζόταν ἡ ψυχὴ τοῦ φίλου μου, καὶ ποὺ κρατοῦσε στίς καλογραμμένες σελίδες του ὅλα τὰ μυστικὰ του.

Ἦταν τὸ ἡμερολόγιό του.

— Τελείωσες ἡ μήπως σὲ διέκοψα;... τὸν ρώτησα κυττάζοντας μ' ὅλο τὸ θάρρος ποὺ μοῦ ἔδιδε ἡ στενὴ φιλία μας, τὴ μισογραμμένη σελίδα. Ἄν θὰ μοῦ ἐπέτρεπες, συνέχισα, θὰ διάβαζα τὶς σκέ-

ψεις σου μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστησιν. Μαντεύω πὼς θάναι διαμάντια ποὺ ἂν τοὺς χρειάζεται λίγη ἐπεξεργασία ἀκόμη γιὰ νὰ λάμπουν περισσότερον...

Μὲ σταμάτησε ἀπλώνοντας τὸ χέρι του σὲ μιὰ χαρακτηριστικὴ χειρονομία προσταγῆς, ἐνῶ μοῦ ἐτόνιζε τὶς λέξεις ποὺ ἐπρόφερε ἀποφασιστικὰ ἂν καὶ μὲ σιγανὴ φωνὴ γιατί φοβόταν μὴν τὸν ἀκούσουν οἱ δικοὶ του ἀπὸ τὸ διπλάνο δωμάτιον.

— Ἀφῆσε τ' ἀστεῖα, θέλω νὰ μιλήσωμε σοβαρὰ. Πρέπει κατὶ νὰ μάθης.

Ἀλλάξα ὄφρος ἀμέσως γιατί κατάλαβα πὼς βιαζόταν ἐκεῖνος τώρα νὰ κάνῃ τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ τὸν διέκοψα ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν περιέργειαν ποὺ μοῦ ἐγέννησαν τὰ τελευταῖα του λόγια.

— Εἰμαι πρόθυμος καὶ περιμένω....

Ἐγύρισε πρὸς ἑμένα τὴν περιστροφικὴ πολυθρόνα του, ξαπλώθηκε ἀναλευκὰ, κι' ἀφοῦ μοῦ προσέφερε τσιγάρο, μὲ παρκαίλεσε νὰ καθίσω κοντά του.

Χωρὶς οὔτε λέξη νὰ προσφέρω ἐκάθησα δίπλα του, καὶ περιμένα μὲ ἀγωνία ν' ἀρχίσῃ τὴ συζήτησιν.

Ὁ καπνὸς, ἀνέβαινε ἀπ' τὰ τσιγάρα μας στὸ ταβάνι σὲ λευκὰς τολύπες, ξετυλιγότανε σὲ κουρελιασμένες κορδέλλες καὶ ἔπαιρνε τὰ πιὸ ἀπίθανα σχήματα, κι' ἐξαφανιζόταν μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ δωματίου.

Περιμένα νὰ μιλήσῃ πρῶτος ὁ φίλος μου.

Ἀξαφνὰ τὸν εἶδα μονομιᾶς νὰ σηκώνεται.

— Δὲν μπορῶ μοῦ λέγει νὰ συζητήσω αὐτὰ τὰ πράγματα ἂν καὶ ἀποτελοῦν θέμα ποὺ πολλὰς φορὰς ἔχοιμε ἀνακινήσει στίς συζητήσεις μας.

Τὸν κύτταξα μὲ δικαιολογημένη βέβαια ἐκπληξιν νὰ βηματίζῃ τώρα νευρικὰ χωρὶς ἀκόμα νὰ μπορῶ νὰ καταλάβω περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Ἴσως κανένα αἰσθημα, σκεπτόμουν, ἴσως κανέναν κεραυνοβόλο ἔρωτα!... Μὰ πάλι πονθὲνὰ μὲς στὸ ἡμερολόγιό του δὲν εἶχε ἀναγράψῃ τέτοια περιπέτεια. Ὅλο φιλοσοφίες, ὅλο σκέψεις, ὅλο γνῶμες, ποὺ δείχνανε πόσο πραγματικὰ μελετημένος ἦταν σὲ ὅλ' ἀνεξαιρέτως τὰ ζητήματα τῆς σημερινῆς κοι-

γωνίας, μὰ καὶ πόσο ἀπαισιόδοξος τὰν τοχρόνως καὶ ἀπογοητευμένους ἀπ' τὴ ζωῇ.

— Ἄκουσ' ἐδῶ, γυρίζει καὶ μοῦ λέει σὲ μιὰ στιγμή. Ἐγὼ φεύγω. "Ὅτι μποροῦσα νὰ σοῦ πῶ θὰ τὰ βρῇς γραμμένα μέσα σ' αὐτὸ τὸ βιβλίον. Νὰ, ἀπ' ἐδῶ διάβασε, (καὶ μοῦδειξε τὴ σελίδα ποὺ στὸ ἐπάνω μέρος εἶχε τὴν ἡμερομηνία 12 Μαρτίου), ὡς τὸ τέλος. Φεύγω γιὰ νὰ τὰ διαβάσης μετὰ τὴν ἡσυχία σου. Θὰ εἶμαι στὸν κῆπο, κ' ὅταν θὰ τελειώσης μετὰ φωνάζεις.

Πέρασα μ' ἀγωνία στὴν πολυθρόνα του, ἐτοποθέτησα καλλίτερα τὸ Ἡμερολόγιό του μπροστά μου, κ' ἄρχισα νὰ διαβάω μετὰ προσοχῇ.

12 Μαρτίου.

Δὲν μπορῶ πιά, νὰ ὑποφέρω πολὺ.

Ὁ πανδάματωρ χρόνος δὲν μπόρεσε στὸ διάστημα ἐνὸς ὁλοκλήρου μηνός, νὰ σβύσῃ ἀπὸ τὴ μνήμη μου, ὅ, τι, εἶχε τὴ δύναμη, νὰ μεταβάλῃ τὸ ρυθμὸ τῆς ζωῆς μου.

Αἰσθάνομαι τὴν καρδιά μου νὰ πνίγεται μέσα στὰ στενὰ ὅρια ποὺ τὴν ἔχει περιορισμένη ἀπὸ καιρὸ μιὰ κατάστασι ἀξιοθρήνητη.

Νοιώθω πὼς θέλει ν' ἀφήσῃ πιά ν' ἀνοίξουν τὰ μπουμπουκιασμένα της κλαδιά καὶ νὰ πετάξουν ἀνθούς καὶ φύλλα. Μὰ ἡ βαρυχειμωνιά ποὺ τὴν κατακλύζει ἀπὸ καιρὸ ἐξακολουθεῖ ἀδυσώπητα νὰ τῆς ἐμποδίζει τὸ φῶς μετὰ τὰ βαρεῖα της σύννεφα, καὶ νὰ ἐπιμένῃ μ' ἀφάνταστη σκληρότητα νὰ μαράνῃ τὰ ἐτοιμασμένα της λουλούδια.

Ἐνας πόνος ποὺ ἀπλώνεται σ' ὅλο μου τὸ κορμὶ σὰν ἀνατριχιαστικὸ χᾶδι φθάνει ὡς τὴν καρδιά μου καὶ τῆς στενεύει τὸ χῶρο τῆς δικαιοδοσίας της, καὶ τὴ σφίγγει σκληρὰ, καὶ τὴν κάνει νὰ σπαρατῶν, ν' ἀσφυκτιᾷ, μετὰ στὰ στενὰ της ὅρια.

Ἐνας ἀναστεναγμὸς βαθὺς τὴν ξαλαφρώνει γιὰ λίγο.

Ἀπεγνωσμένα ζητᾷ λίγη παρηγοριά, καί τι σὰν φῶς, ποὺ ν' ἀποδιώξῃ τὸ φρικτὸ σκοτάδι τῆς βαρυχειμωνιάς ποὺ τὴν σκεπάζει.

Στὸ μικρὸ της στερέωμα, ἕνας ἥλιος πάει ν' ἀνατείλῃ.

Σταματᾷ στὸν ὁρίζοντα. Λίγες ἀκτίνες του μονάχα φωτίζουν τὸ μολυβένιο του θόλο. Κινοῦνται σὰν μεγάλοι προβολεῖς, φωτίζουν ὅλες τὶς σκοτεινὲς γωνιές του, κ' ἐξαφανίζονται σὲ λίγο. Ἡ καρδιά μου μένει διστακτικῇ.

— Νὰ τοὺς δεχθῇ; Φοβάται.

Καὶ ξαναπέφτει ἀπελπισμένη στὰ σκοτάδια της, καὶ σφίγγεται καὶ σπαρατῶν μέσα στὴ θύελλα τῆς βαρυχειμωνιάς της. Γιατὶ νὰ βγῇ ὁ ἥλιος ποῖο πάνω ἀπ' τὸν ὁρίζοντα;

Καλλίτερα νὰ μείνῃ χρυμμένος. Τὶ πρόκειται νὰ φανερώσῃ ἢ λάμψῃ του; Μήπως καμμιὸ ἀνοιξὴ δλάνθιστη ὅπως σ' ἄλλες εὐτυχισμένες ψυχές; "Ὁχι βέβαια. Τότε, γιατί ν' ἀποζητάει τὸν ἥλιο ποὺ

λάμπει καὶ φωτίζει δυνατὰ; Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπομένῃ στὰ σκοτάδια της ἀφοῦ τὸ δυνατό φῶς πρόκειται νὰ φανερώσῃ τὶς πληγές της; Ἄχ! πόσες πληγές ποὺ ἀπ' τὸ δυνατό φῶς θ' ἀνοίξουν πρὸς πολὺ καὶ θ' ἀφήσουν νὰ τρέξῃ ἀφθονότερο τὸ δάκρυ τοῦ πόνου.

Κ' ὅμως; ζητάει λίγο φῶς ἀπὸ τὸ φῶς τῆς Ἀγάπης.

Τὸ ξαίρει πὼς θὰ φωτίσῃ πτιχὲς λησιμονημένες, καὶ θὰ ζωντανέψῃ αἰσθήματα ποὺ ἔμειναν βουβὰ καὶ ναρκωμένα ἀπὸ τοῦ πόνου τὴ δύναμη.

Κ' ὅμως; τὸ θέλει τὸ φῶς αὐτό. Ἀς κλᾶρῃ περισσότερο; θὰ ζήσῃ ὅμως ἐντατικώτερα μέσα στὴν ἰριδόχρωμη καὶ γοητευτικῇ ἀποθῆσιν τῆς λάμψεώς του.

Δὲν πρέπει λοιπὸν ἐγὼ ν' ἀγαπήσω; Ἀφοῦ ἡ καρδιά μου χαροπαλεύει ἕνα μῆνα τώρα μετὰ στὸν ὠκεανὸ τοῦ πόνου μου, δὲν θάπρεπε μετὰ κάθε τρόπο νὰ τῆς ἀφήσω νὰ περάσῃ μιὰ ἀκτίνα, ἔστω, — ἀπὸ τὶς ἀμέτρητες ποὺ θὰ τὴν φωτίζουν ἂν ἦταν διαφορετικὰ — γιὰ νὰ τὴν πάρῃ σὰν μονοπάτι καὶ νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τὸ ἀδιάκοπο χαροπάλημα;

Μὰ ποὺς ἔξερει; Θάναυ ἀπολύτρωσι γιὰ μένα ἢ ἀγάπη ἢ θάνατος τὸ τελειωτικὸ φύσημα, ποὺ θὰ ξεριζώσῃ καὶ θὰ πετάξῃ ὁλόκληρο τὸ εἶναι μου, σὰν δένδρο ποὺ δὲν στηρίζεται πιά παρὰ σὲ λιγοστὲς μικρὲς ριζούλες;

Κ' ἂν δὲν ξεριζωθῇ, κ' ἂν δὲν πέσῃ ἀπὸ τὸ δυνατό τρανταγμα τῆς μεγάλης ἀγάπης μου, θὰ μπορέσουν οἱ λιγοστὲς του ριζούλες νὰ τὸ διατηρήσουν ἀκέραιο στὴ ζωῇ; κ' ἂν ναί, ὡς τότε, ἀφοῦ εἶναι τόσο λίγες τόσο ἀδύνατες;

Ἐνας ἀναστεναγμὸς βαθὺς κοιμμένος ἀπ' τοὺς λιγμούς τῆς ψυχῆς μου, μοῦ φέρνει δάκρυα στὰ μάτια μου,

Ἡ καρδιά μου πνίγεται, φθάνει σ' ἕνα παροξυσμὸ ἐρωτικῆς ἀπογνώσεως ποὺ ἐγγίζει τὰ σύνορα τῆς τρέλλας. Πρέπει, ἢ νὰ μπορέσω νὰ λυτρωθῶ ἀπὸ τὶς βασανιστικὰς ὄνειροπολήσεις μου, ἢ ν' ἀφεθῶ στὴ δίνη τους χωρὶς ἀντίδραση πιά, χωρὶς βοήθεια ἀπὸ τὸ σταματημένον μου λογικόν, ἕνα ξερὸ φθινοπωριάτικο φύλλο, παιχνίδι τῆς ἄγριας μανίας τοῦ πάθους μου...

Αὐτὴ ποὺ διάβηκε σὰν φωτεινὴ σκιά μετὰ τὸ ἡμίφως τῆς ζωῆς μου, μ' ἄφησε κάτι λεπτὸ κ' ὠραῖο σὰν τὴν ψυχὴ της, ποὺ τὸ κρατῶ πάντα μαζί μου γιατί εἶνε δική της προσφορά. Ἀφήνω τὸ ζαλισμένον μου κεφάλι νὰ πέφτῃ στὸ στῆθος μου ὅταν κρατῶ ἀνοιγμένον τὸ χαρτὶ ποῦναι μέσα διπλωμένον αὐτό, ποὺ προέρχεται ἀπ' Ἐκείνην. Αἰσθάνομαι ν' ἀναδεύεται ἢ ψυχὴ της μέσα σ' αὐτό, καὶ νὰ μοῦ χαϊδεύει ἀπαλὰ μετὰ μιὰ ἀρωματισμένη πνοὴ τὸ φλογισμένον μου πρόσωπο.

Εἶναι κάτι ποὺ ἀγαπᾷ ἐκείνη πολὺ καὶ ποὺ μοῦφερε βιαστικὰ ἕνα προῖ στὸ δωμάτιό μου, μ' εὐχήθηκε τὰ χρόνια πολλὰ γιὰ τὴ γιορτὴν μου, καὶ τ' ἄφησε πάνω στὸ κομοδίνο μου.

Εἶναι λίγοι μενεξέδες!...

Τὰ δάκρυά μου πέφτουνε πάνω τους σὰν μαργαριτάρια πρωϊνῆς δροσούλας. Τοὺς φέρνω στὰ χεῖλιά μου, τοὺς φιλῶ, ἀναπνέω τ' ἀρωμά τους μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς μου, χαϊδεύω τὸ πρόσωπό μου μ' αὐτοὺς, καὶ τοὺς αἰσθάνομαι σὰν τὴν ἴδια της τὴν ψυχὴ ποὺ λαχταρᾷ νὰ σφιχταγκυλιάσῃ ἢ δική μου.

Τὶ ἀνάμνησιν!! Ὅταν τὴν ἄλλη μέρα ξαναπέρασε νὰ με ἰδῇ, βοήκε μονάχα τὰ ποδαράκια τῶν μενεξέδων της στὸ ποτήρι.

Μὲ ρώτησε...

— Μαθηθῆκαν; τῆς εἶπα μετὰ παράπονο ἐνῶ τὰ μάτια μου ἐτοιμάσθηκαν νὰ δακρύνουν.

Κρατήθηκα. Δὲν ἤθελα νὰ μαντέψῃ τὴν πράξι μου.

Μοῦρίξε ἕνα βλέμα τρυφερό, μὰ βαθὺ καὶ ἐξεταστικὸ ποὺ τρώμαζε μήπως κατὰλαβε τὴν ὁμολογία μου. Φρόντισε μόνη της νὰ με βγάλῃ ἀπ' τὴ δύσκολη θέσι ἀλλάζοντας συζητήσι.

Τὶ καλή, τί εὐγενικεῖα ψυχὴ Θε μου!!.

Ἐδῶ τελείωσε ἡ ἐξομολόγησις τοῦ φίλου μου.

Ἐμείνα γιὰ πολὺ ὥρα μετὰ τὸ στόμ' ἀνοιχτό... Τὸ μυαλό μου ζαλισμένον ἀπ' ὅσα εἶχα διαβάσει δὲν με βοηθοῦσε νὰ τακτοποιήσω τὶς σκέψεις μου. Μιὰ λύπη αἰσθανόμουν. Ἡθελα νὰ διάβαζα ἀκόμα κ' ἄλλα καὶ λυπόμουνα τώρα εἰλικρινὰ γιατί ἡ ἀξαφνὴ ἐπίσκεψίς μου, τὸν ἔκανε νὰ διακόψῃ τὸ γράψιμο.

Ὡστε αὐτὸ ἦταν; κ' εἶχε τὴ δύναμη ν' ἀλλάξῃ πραγματικὰ ὅπως καὶ μόνος του τὸ γράφει στὴν ἀρχὴ τὸ ρυθμὸ τῆς ζωῆς του;

Καὶ βέβαια...

Μιὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς μεγαλύτερες δυνάμεις ποὺ σέρβουν τὴν ἀνθρωπότητα εἶχε προσβάλλει ἀθεράπευτα τὴ ψυχὴ του.

Στὸ μεγαγχολικὸ χαροατήρα του μιὰ ἀπογοήτευσίς ἀπὸ τὸν πρῶτον τοῦ ἔρωτα θάμοιαζε μετὰ γκριζὸ βαρὺ σύννεφο ποὺ θάροχταν γιὰ νὰ πυκνώσῃ τὶς ομίχλες τῆς ἀπαισιοδοξίας του.

Ὁ ῥόλος μου ἔπρεπε νὰ εἶναι συμβουλευτικὸς ὅπωςδήποτε σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι.

Ἐκλείσα τὸ Ἡμερολόγιον, πῆρα τὸ καπέλλο μου, καὶ βγῆκα στὸν κῆπο.

Ἀκουμπισμένους στὸν κορμὸ μιᾶς ψυχῆς Φοινικιάς ἐκύτταζα ἀφηρημένα τὰ λουλούδια του.

Ὅταν με εἶδε, ἔτρεξε κοντά μου.

Καθήσαμε σ' ἕναν πάγκο κ' ἄρχισαμε τὴν πρὶν σοβαρὴ συζήτησι ποῦχαμε κάνει στὴ ζωὴ μας.

Τὶ εἶπαμε; Πολλά!...

Ὑστερα ἀπὸ δυὸ ὥρες σηκώθηκα νὰ φύγω. Μετὰ συνώδευσε ὡς τὴν πόρτα μοῦ σφίξε τὸ χέρι, καὶ μοῦ ψιθύρισε μετὰ χαμόγελο.

— Ἐρως ἀνίκατε μάχαν!...

Χωριστήκαμε.

Γιὰ πρώτη φορὰ ὕστερ' ἀπὸ τόσον και-

RENÉ DUVERNE

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

ΤΟ ΕΞΙΛΑΣΤΗΡΙΟΝ ΘΥΜΑ

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ τῆς δεσποινίδος
ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΡΥΔΗ, Καθ. 1ου Γυμ. Ὡπλ. Ἀθηνῶν

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

III

— Ἐπεριποιηθήκατε ἓνα γέρω, Γιατρέ. Μὰ δὲν εἶδατε πὼς ἦταν μέσα κι' ἓνα ἄρρωστο μωρὸ ;

Ξανακατεβαίνοντας τὸ μονοπάτι ὑποβάλλω τὸ ἐρώτημα αὐτὸ στὸν σύντροφό μου, ὁ ὁποῖος τρέχει ἐμπρὸς μὲ βῆμα βιασικόν, ἀμίλητος καὶ σὰν νὰ φοβόταν μήπως, ἀκριβῶς, τοῦ κάμω αὐτὴ τὴν ἐρώτησι.

— Ἐνα παιδι ἄρρωστο ; ... ἅ, ναί, τὸ μωρὸ... μὰ δὲ μοῦ μίλησαν γι' αὐτό.

— Ἔτσι, ἔ ; Λοιπὸν θέλετε τὴν γνώμην μου ἐπ' αὐτοῦ, γιατρέ ; Ἐγὼ ἂν ἤμουν στὴ θέσι σας θὰ ξανανέβαινα ἐκεῖ πάνω, θὰ τὸ ἐξήταζα καὶ θὰ συνητοῦσα στὸν πατέρα νὸ τὸ περιποιεῖται καλλίτερα, ἀλλοιῶς...

Ἰὺλὸ τὸ κράτος ὁλονὲν ἀνδραγαθίας ἀγανακτήσεως ἐπρόφερα αὐτὰ τὰ λόγια ζωηρά, σχεδὸν ἀπότομα : καμμία ἀπάντησις.

— Ἀς ξανανέβωμε, γιατρέ. Δὲν εἶδατε λοιπὸν ; ξεροκόμματα καὶ μπάτσι ο' ἓνα μωρὸ ἐξ μηνῶν ! Εἶνε ἀποτρόπαιον ! Θὰ πεθάνῃ. Δὲν ἔχομε τὸ δικαίωμα νὰ ἀνεχθῶμε ἓνα τέτοιο πρᾶγμα.

Ἐξακολοθῶν νὰ περπατῇ καὶ νὰ σιωπᾷ μὲ πῆγμα. Τοῦ βάζω τὸ χέρι μου στὸν ὤμο.

— Γιατρέ, κάνετε τὸν κουφὸ γιὰ νὰ μὲ

σκάσετε ;... Καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ συνείδησίς σας ;... Ὅταν ἓνας ὁποῖος δῆποτε κακοποιεῖ ἓνα βρέφος καὶ ἓνας γιατρός τὸ διαπιστώνει...

Ἀποφασίζει νὰ μονομονοίῃ θυμωμένα :

— Δὲν διεπίστωσα τίποτε. Σεῖς μοῦ τὸ λέτε αὐτό...

— Πῶς ; Ἀν σᾶς λέω ἐγὼ καὶ τέτοιο ἔχετε τὴν ὑποχρέωσι νὰ μὲ πιστέψετε ; Δὲν ἔχω κανένα συμφέρον ἄλλωστε... Κάντε μου τὴ χάρι νὰ ξανανέβωμε ἔκεῖ πάνω θὰ τὸ διαπιστώσετε ἐξ ἰδίας σας ἀντιλήψεως.

Αὐτὴ τὴ φορὰ τὸν βαστοῦσα ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὸν σταματήσω, ἀλλὰ ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὸ χέρι μου μὲ μιὰ σπρωξιά. Ἡ ἐκνευρισμένη κακὴ ἔκφρασις τῆς φυσιογνωμίας του μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι :

— Ἀκοῦστε με, φίλε μου, σᾶς παρακάλεσα νὰ εἴσθε διακριτικοί. Μὴ λησμονεῖτε τὴ σύστασί μας αὐτὴ : εἶνε πολὺ σοβαρά.

Ἐδίστασα μιὰ στιγμὴ, νὰ τοῦ πῶ ἢ νὰ μὴν τοῦ πῶ τὴν περιπέτειά μου ; Μὲ προκαλοῦσε ὅμως μὲ τὴν ἐρώτησί του καὶ τοῦ εἶπα :

— Ὁ Γιατρός μὲ πῆρε σήμερον μαζί του στὴν Κιόβα ντ' Ἀζινο. Τὴν ξέρετε ; Περίεργο μέρος καὶ οἱ κάτοικοι του ἀκόμα πιὸ περίεργοι !

Ἀνατρίχιασε. Ἡ ἀπατήθηκα ἢ ἀνατρίχιασε Ἐν τούτοις μὲ ἀρκετὴ φυσικότητα.

— Ἀ, ναί ! Ἐχουν κάποιον ἄρρωστο, νομίζω ;

— Τὸν παπποῦ... Ἀληδὴ ὑποθέτει πὼς ὁ ἄρρωστος θὰ εἶνε παππούς, ὁ μοναδικὸς γέρος τῆς οἰκογενείας.

— Ναί... Τὶ λέτε γιὰ τὴν τοποθεσίαν ; Ἀδοτηρά, ἔ ;

Κοροϊδεύω τὴν τοποθεσίαν.

— Μμ ! θαυμάσιον τοπεῖον, τὸ θαύμασα ἀνεβαίνοντας, μὰ σᾶς ὁμολογῶ ὅτι στὸ γυρισμό... Συγχίζθηκα πολὺ μὲ ἓνα ἐπεισόδιον, ποὺ πρόειπε νὰ σᾶς τὸ ἀναφέρω... Καλὸ θὰ εἶνε νὰ θέσετε ὑπὸ κάποιαν ἐπιτήρησι αὐτοὺς τοὺς Σκάλια.

Καὶ τοῦ περιέγραφα τὰ χάλια τοῦ μωροῦ.

Ἐγυρῶσαμε στὸ Προυνέλλι καὶ χωροστήκαμε μὲ ἓνα « γειά σου » θυμωμένοι, ὅλη ἡ εὐχαρίστησις τῆς ἐκδρομῆς εἶχε πάει περίπατο

Κλείστηκα στὸ γραφεῖο μου καὶ κατὰ τὸ βράδυ ξαναβρέθηκα στὸ συνηθισμένο μας μαγέρεο. Στὸ τραπέζι ὁ εἰρηνοδόκης Ἰζοντιτσέλλι φαινόταν διαχυτικώτερος ἀπὸ ἄλλες φορὰς.

— Ὡμορφος καιρός, δὲν εἶν' ἀλήθεια, εἰσπράκτορα ; Κατὰ ποῦ πῆγατε σήμερον τὸ ἀπόγευμα ;

(Συνέχεια εἰς τὸς προσεχέας)

ρὸ τὸν ἄκουγα φεύγοντας νὰ σιγοτραγουδᾷ κάποιο παλιόν, ἀγαπημένον του τραγούδι.

* *

Ἡ ἀνοιξὶ ποὺ πλημυρίζει τὶς καρδιὰς ὅλων μὲ χαρὰ καὶ σκορπᾷ παντοῦ τὴν αἰσιοδοξίαν καὶ τὸ γέλιο εἶχε ντύσει τὴ φύσιν μὲ τὴν καλλίτερό της φρεσσίαν.

Πρασινάδες παντοῦ στὴν ἐξοχή, κελαϊδίσματα πουλιῶν, καὶ λουλούδια λουλούδια...

Ὁ φίλος μου ἦταν εὐτυχισμένος. « Ὁ Ἀπρίλης μὲ τὸν Ἑρῶτα χορεύουν καὶ γελοῦν ». Οἱ μέρες του περνοῦσαν γρήγορα ὅπου ἔφθασ' ἐν Ἀπριλιάτικῳ μαγεμένῳ δειληνόν.

Ὁ ἥλιος ἔγερε στὴ Δύση του στέλνοντας τὶς ἀνταυγίες τῆς βασιλικίας του

πορφύρας ὡς τὸ ἐξωκλήσι τοῦ καταπράσινου λοφίσκου ποὺ ἦταν γεμάτο ἀπὸ κόσμον.

Γυναῖκες στὰ καλλίτερά τους ντυμένες μ' ἀνθοδέσμες στὰ χέρια, γελαστοί, καὶ χαρούμενοι ἄνδρες.

Συνοπθιρίσματα καὶ συγχροατημένα γέλοια συνόδευαν μιὰ ψαλμωδίαν γλυκερά.

Ρίζια, κοινέττα, ροδοπέταλλα, χτυποῦσαν δυὸ ὁμορφα κεφαλάκια ζαλισμέν' ἀπ' τὴν εὐτυχίαν, καὶ στεφανωμένα, μὲ τοῦ γάμου τὰ στέφανα.

ΧΑΡ. Ε. ΚΡΙΘΑΡΗΣ

ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΥΘΗΡΙΩΝ
ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐπειδὴ πολλοὶ συμπόλῃται παραπονοῦνται κατὰ καιροὺς ὅτι, καίτοι ἐπιθυ-

μοῦντες νὰ παρακολουθῶσι τὰς ἐκείστοτε διαλέξεις, ἐκδρομὰς καὶ λοιπὰς δημοσίας ἐμφανίσεις τοῦ Συλλόγου, στεροῦνται ὅμως τῆς εὐχαριστήσεως ταύτης μὴ εἰδοποιούμενοι σχετικῶς, δηλοῦμεν ὅτι τοῦτο συμβαίνει προφανῶς λόγῳ ἑλλείψεως τῶν ἀκριβῶν αὐτῶν διευθύνσεων.

Δι' ὃ καὶ παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ Κυθηρίους, τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ λαμβάνουν τοῦ λοιποῦ τὰς σχετικὰς τοῦ Συλλόγου προσκλήσεις καὶ εἰδοποιήσεις ὅπως ἀποστέλλουν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου (Εὐτυχίδου 47, Ἀθήναις) τὰς ἀκριβεῖς αὐτῶν διευθύνσεις.

Ὁ Πρόεδρος
Εὐάγγ. Ζαντιώτης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Δημ. Πατρίκιος

ΠΙΝΕΔΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΣΙ

Η ΧΩΡΑ

ΤΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ Κ. ΕΛΕΝΗΣ Γ. ΚΑΡΥΔΗ

Τὸ ΚΑΣΤΡΟ.— Μπορεῖς νὰ τὸ ἰδῇς θανμάσια κι' ἀπὸ τὸ Μπελβεντέρι κι' ἀπὸ τὸ Καφάρι, μα καλλιό' χω νὰ τὸ ἰδῇς ἀπὸ μέσα ἀπὸ τ' ἀνοιχτά.

Σὰν θὰ τὸ δῇς ἔτσι, τότε θὰ καταλάβῃς κατὰ τὴν ψυχολογία τῶν Κάστρων καὶ θὰ νοιώσῃς κομματάκι — ὦ, μακροσκοπικὰ βέβαια! — τὰ αἰσθήματα τοῦ σαρακινικοῦ πειρατή, ποὺ κάθε τόσο ξεμύτιζε μὲ τῆς γαλέρες του καὶ παρατασσόταν πίσω ἀπὸ τ' Αὐγὸ εἰς τὰς ἀρίστης ναυμαχητικῆς καὶ δόξ του κανόνια, καὶ δόξ του μπουλλότα, καὶ δόξ του τρομπόνια καὶ καμμένη πίσσα καὶ καμμένο λάδι καὶ κλαγγὴ καὶ ἀντάρα καὶ συμφυρμός κολάσεως καὶ αἵμα-αἷμα-αἷμα. Θέ μου, ξεμύστενε! ποῦ ἡ ἀπαισία θολούρα του στὴ θάλασσα ἔκανε μέρες νὰ ξεβιάσῃ...

Καὶ ὅλ' αὐτὰ γιατί, στὸ Θεό σου;

Γιὰ νὰ ἐκπορθήσῃ ἓνα νησάκι τόσο δά, ποῦ τὰ βουνά του ὁ δίκαιος Θεὸς τᾶκανε «φρυδιὰ» καὶ τὸν πλοῦτο του τὸν περιορίσε σὲ μιὰ χούφτα ἑλῆα καὶ μιὰ μαγερελιὰ φάβα.

*Ήταν πέρασμα, δὲ σοῦ λέω, ἦταν κλειδὶ τῆς Βενετιᾶς αὐτὸ τὸ χούφταλο γῆς τὸ χαμένο στὴν ἐσχατιὰ τοῦ Ἰονίου, μὰ πάλι ὁ πειρατής, ποντὶ διαρκῶς τρεχαπετάμενο, τί τῷθελε καὶ τόσο τὸ κλειδί, ἀφοῦ ἡ ζωὴ του ἦταν ἡ ἀένανος κίνησις;

Δὲν ἦταν λοιπὸν αὐτό, μόνε ὁ πειρατὴς ξανοίγοντας τὸν σκοῦρο ὄγκο τοῦ Κάστρου τῆς Χώρας ἀπὸ τ' ἀνοιχτὰ αἰσθανόταν ἀσφαλῶς κατὰ τόσο παράξενο κι' αἰφνίδιο, ὥστε, κεῖ ποῦ θάρρηγες, νὰ ποῦμε τῆς πειρατικῆς γαλέρες, κατάχρυσες μέσα στὴν αἴγλη ἑνὸς φθινοπωρικτοῦ δειλινοῦ, ν' ἀρμενίζοντε καμαρωτὲς καὶ περήφανες κατὰ τὰ βουνά τῆς Κρήτης, ἔξαφνα τῆς ἔβλεπε ν' ἀλλάζοντε κατεύθυνσι καὶ νὰ μπουρδάρουντε κατὰ τὸ Νησί.

*Ἐτσι θὰ γινόταν ἀσφαλῶς γιατί.

Γιατί αὐτὸς ὁ σκοῦρος ὄγκος τοῦ Κάστρου, καθὼς ὀρθώνεται ἐπιβλητικὸς καὶ ἀπρόσιτος, σωστὸς γίγας μ' ἐντολή

νὰ φυλάγῃ ἓνα τοπουλάκι τόσο δά, εἶνε μιὰ πρόκλησις, μιὰ ἀγέρωχη μὰ καὶ ἱταμὴ πρόκλησις, ποὺ μπιγεται σὰν φοβερὸ καρφὶ στὸ μάτι καὶ κάνει τὴν ψυχὴ ν' ἀναταράζεται ἀπὸ ἐκπληξί κι' ἀπὸ ὀργή.

«Μπρέ, μάτια μου, Θεριό, γιὰ νὰ φυλάξῃ ἓνα κουνουπι...»

*Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ θεριοῦ εἶνε ἡ συνηθισμένη, ἐπιμελημένη καὶ γερὴ δουλειὰ τῶν βενετσιάνικων κάστρων.

*Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἔχει τὸ ἐξαιρετικὸ εἶν' ἡ θέσις του καὶ τὸ ὅλο τοπεῖον ποὺ τὸ πλαισιώνει: στὰ πόδια του, πειθῆνια, θανμαστικὴ, ἡ πεταλούδα τοῦ Καφάριου κι' ὁ φυσικὸς προμαχὼν του: τὸ ξερονῆσι τοῦ Αὐγοῦ, ἐμπρὸς του ὅσο φθάνει ἡ θωριά του στὸ πέλαγος καὶ μέσα στὴ θαλπωρὴ τῆς προστασίας του ἡ Χώρα.

Εἶνε ἀφάνταστο, ἀλήθεια, πόσο θαυμασίως ἔχει συνεργήσει ἡ φύσις στὴν δημιουργίᾳ τοῦ γίγαντος αὐτοῦ.

Πρῶτ' ἀπ' ὅλα τοῦ χάρισε ἓνα βάθρον ἀπὸ φρυδι ἀτόφιο, τόσο γκριζό, τόσο ἀπότομο, σχεδὸν λεῖο-λιμαρισμένο μὲ μιὰ φόρμα, ποὺ οὔτε παραγγελιὰ νὰ ἦτονε.

Σκέψου λοιπὸν μιὰ γλῶσσα φρυδιοῦ πανύψηλη (πὲς ἑκατὸ μέτρα) νὰ κατεβαίνει σμιλητὴ, κατακόρυφη μέσα στὴ θάλασσα καὶ νὰ σφηνώνει μὲ θεόπνευστη ἀντιάδεια τὸν σταχτοπράσινο ὄγκο τῆς στὴν ἀνίσχυρη λύσσα τοῦ κύματος.

Τώρα φαντάσου πάνω στὸν ὄγκο τοῦ φρυδιοῦ ἓναν ἄλλον ὄγκο, ποὺ τὸν ἔφραξαν αὐτὸν χερίᾳ ἀνθρώπων:

Πέτρα στὴ σκούρα πέτρα, μὲ αὐστηρὴν εὐρυθμίᾳ καὶ ὑπέροχον ὑπολογισμό, προβάλλει τὸ κύριον σῶμα τοῦ Κάστρου, ἓνα σῶμα τόσο καλοφραγμένο, τόσο δυνατό, ποὺ τώρα ἀκόμα ἡ ρυτίδες καὶ ἡ ἔνδοξος οὐλὲς του, δίνουν τὴν ἐντύπωσι ἐπιπολαίων γρατζίουνιων, ποὺ ὄχι μόνον ὁ σορόκος καὶ ἡ ἄρη καὶ τὰ καταπηκτικὰ μπουλόνια, μὰ καὶ οἱ αἰῶνες τὸ σεβάστηκαν καὶ θὰ τὸ σεβαστοῦν.

Καὶ δά ἂς κάνουνε κι' ἄλλοιως, ποῦ

αὐτοῦνοῦ καρφὶ δὲν τοῦ καίγεται κι' ἂν τὰ χρόνια κι' ἡ καταιγίδες διαδέχονται τὸ ἓνα τ' ἄλλο — αὐτὸ εἶνε τόσο ἀπόητο, τόσο σοβαρό, τόσο δοκιμασμένο θαρρῶ καὶ θὰ πάῃ μαζί μὲ τὸ φρυδι: ἂν πάῃ τὸ φρυδι ποτέ...

Τὸ γέριζο θεριό! μὰ ξέρω καὶ γώ; ποτέ σου δὲ θὰ καταλάβαντε τὴν ἡλικία του ἂν δὲν στὴν ἔλεγε τὸ ἴδιο (στὸ 1503 γεννήθηκε) γιατί εἶνε ἀπὸ τὰ δημιουργήματα ἐκεῖνα ποὺ ὅσο γεροντὺν τόσο ξανανεώνουντε.

Μὰ ἂν ἡ λεβέντικη κορμοστασιά του σὲ ξεγελά, ὅμως τὰ σεβάσμα χρόνια του σ' τὰ μαρτυρεῖ ἡ σαρακοφαγωμένη δαντέλλα τῶν ἐπάλξεων του: τὸ προδοτικὸ ξεδόντιασμα τοῦ γέροντος κολοσσοῦ...

Θέ μου, ξεμύστενε, τί εἶνε νὰ ξανοίγῃς τὴν ἀδρὴ πρόκλησι τοῦ Κάστρου τῆς Χώρας ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ πέλαγος μὴν ὥρα αὐγουστιάτικου δειλινοῦ μὲ φόντο τὸ γιαγκίνι ἑνὸς Τσιριγώτικου ἡλιοβασιλέματος!

ΕΛΕΝΗ Γ. ΚΑΡΥΔΗ
Διηγήτορας.

ΤΣΙΡΙΓΟ

Μαζουράθε μιὰ γαλαζωτὴ στεριά

γαλαζωτὸ τὸ φόντο, θάλασσα, οὐράνια

θαμπὴ μὲ συννεφιά καὶ μὲ θαλασσομάνια
μαγεῖα μὲ τὴν κάθε ξαστεριά.

Σιγά, σὰν βγῆγες, ξέε. Πατὴς δαυμένη γῆ
ἀπ' τῶν αἰώνων τὴν καταραμένη μπόρα
πατὴς μιὰ, ξέε, κορυσεμένη χώρα
στὸ βῆμα, ξέε, ἡ Κυθῆρεια σ' ὁδηγεῖ.

Κι' ὅσο θὰ σὲ ξενίζουν οἱ ξεροὶ τῆς βράχου
σεβάσου τὸν ἰδρωτὰ ποὺ τὴν βρέχει,
τὸν κόπο, καὶ τὸν κόσμον ποὺ τὸν ἔχει
γιατὶ παράπονο ἀπὸ σένα θάχῃ.

Ὁ ξένος εἶσαι. Στὰ παλῆρά, κορυσάρος,
ἢ ἥσουν μισευτής, γιὰ κείνη ἥσουν Χάρος.

ΠΑΥΛΟΣ Α.

ΚΥΘΗΡΑΪΚΟΙ ΘΡΥΛΛΟΙ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΡΙΝΕΑ

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΣΠΑΛΕΤΤΟ

ΘΡΥΛΛΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΤΡΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ρέλια (κρύβοντας τὰ μάτια της).— "Ὁχι, δὲν τῆς μοιάζουνε... σὺ πά καὶ μὴν τὸ ξαναπῆς τὸ ψέμμα.

Ἀνδρέας.— Πῶς μοῦ σπαράξεις τὴν καρδιά... ἀνίδεο κορίτσι δὲν νοιώθεις τὴ δύναμι πού ἔχεις μέσα στὴν ψυχὴ σου... ἴδια ἦτανε καὶ ἡ καυμένη ἡ μητέρα μου... σὰν Παναγία... ἓνα ὁμορφο καὶ δειλὸ λουλουδάκι πού ἀνθῆσε ἀνάμεσα στὰ χέρια τῶν κακῶν, καὶ αὐτοὶ τὸ κομμάτισαν σὰν νὰ θέλανε ἔτσι ἀπὸ μίαν ἀγνωστη τρέλλα νὰ προσβάλλουνε τὴ φύσι πού τὴν ἐπλασε ὠραία... πῆρε μὴ σκοτεινὴ νύχτα ὁ πατέρας μου τὸ μαχαίρι καὶ τὴν ἐσφαξε... γιὰ νὰ τὴν γλυτώσῃ.

Ρέλια.— Μόνο γι' αὐτό; μόνο γιὰ νὰ τὴν γλυτώσῃ;

Ἀνδρέας.— Τὶ ἔφταιγε αὐτὴ ἂν ἦτανε τόσο ὠραία... Κι' ἐγὼ παιδί ἔρημο στὰ ξένα, ξαναγυρίζοντας πίσω στὸ ὁμορφο χωριό μας... βοήθα προσοστὰ μου σὰν βουνὸ τὴν ἴδια κακία... τὴ μεγάλη κι' ἀσυγκράτητη κακία, κανένα μάτι δὲν μ' ἐκτύπησε μὲ πόνο... κανένα χέρι δὲν ἀπλώθηκε φιλόστοργα νὰ μοῦ χαϊδέψῃ λίγο τὸ πονεμένο μου κεφάλι, καὶ μοιάζω σὰν τὸ πληγωμένο πουλὶ πού μὲς τὸ χέροσσο τόπο δὲν βρίσκει ἓνα θάμνο πράσινο νὰ κρύψῃ τὸ πληγωμένο του κουφάρι, καὶ κοιμᾶμαι μὲς εἰς ἀνήλιαγες σπηλιὲς σὰν ξωτικό... κι' ἀπάνω σὲ κόκκαλα καὶ σὲ κρανία πεθαμένων—κι' ὅλοι μὲ λένε φάντασμα καὶ αἷμα μιᾶς νεράιδας.

Ρέλια.— Δὲν εἶσαι; Δὲν εἶσαι;

Ἀνδρέας.— Καθετὶ κυρά μου πού εἶναι παρᾶξενο, πού εἶναι διαλεχτό, πού δὲν μποροῦνε νὰ τὸ νοιώσουνε οἱ ἄνθρωποι...

Ρέλια.— Πῶς σὲ νοιώθω, πῶς σὲ νοιώθω... μὰ κάνε μου τὴ χάρι νὰ φύγῃς τώρα.

Ἀνδρέας.— Μὲ φοβάσαι;

Ρέλια.— "Ὁχι, ὄχι. Ἐγὼ δὲ σὲ φοβάμαι πειά.

Ἀνδρέας.— Μὰ φοβάσαι τοὺς χωρικοὺς καὶ σὺ κυρά μου... ἀφησέ με λίγο μὴ στιγμὴ κοντά σου μὴ μὲ διώχνεις τόσο γοήγορα... νοιώθω νὰ μοῦ φεύγῃ κάτι πού ὡς τώρα μοῦνεγε τὰ στήθια... (γονατίζοντας) ἀφησέ με, καλή μου, ν' ἀναπνεύσω κοντά σου τὸν ἀληθινὸ ἀέρα

τῆς ζωῆς... γιατί μόνο κοντά σου νοιώθω τὴν ἀνάσα.

Ρέλια.— Δὲν κάνει... αἴριο θὰ παντρευτῶ.

Ἀνδρέας (μὲ πόνο).— Τόσο γοήγορα; ἀλήθεια; τί κοίμα... μὰ δὲν θὰ μὲ διώχνεις ἐσύ; θὰ μὲ κυττάξῃς γελαστὴ ὅταν μὲ βλέπεις; θὰ νοιώθῃς κάποιον πόνο γιὰ τὴ ζωὴ μου πού τὴν κυνηγáει ἀλύπητα ἡ Μοῖρα;

Ρέλια.— Ναί, ναί.

Ἀνδρέας.— Ὁρκίσου το κυρά μου.

Ρέλια.— Ναί, ναί.

Ἀνδρέας.— Καὶ γὼ θὰ σοῦ φέρω γιὰ δῶρο τὸ σπαλέττο τῆς Νεραΐδας

Ρέλια (σπαρακτιζά).— "Ὁχι, ὄχι, μὴν τὸ φέρῃς... δὲν τὸ θέλω... δὲν τὸ θέλω.

Ἀνδρέας (μετὰ σιγῇ πού φαίνεται πῶς δακρύζει).— Μόνο ἐσύ νοιώθω ὅτι μοῦ δίνεις τὴ δύναμι νὰ τὸ κλέψω ἀπὸ κεῖ μέσα... μονάχα ἐσύ μποροῦσες νὰ στολιστῇς μὲ αὐτό, γιατί ἐσύ μονάχα μοιάζεις τῆς μητέρας.

Ρέλια (σπαρακτικώτερα καὶ μὲ δυνατὴ κραυγὴ).— Ἐγὼ; "Ὁχι, ὄχι. Ἐγὼ.

Ἀνδρέας.— Σὲ τρομάζω ἴσως; θέλεις νὰ μὴ μὲ ξαναῖδῃς πειά... θέλεις νὰ φύγω γιὰ πάντα... θὰ φύγω... τί μὲ μέλει... ἔτσι μὲ διώχνει ὁ κόσμος... Μία φορὰ ζῇ κανεὶς, κυρά μου, καὶ μὴ φορὰ πεθαίνει... μὴ φορὰ ἀνθίζει τὸ λουλουδί... γιὰ νὰ γείνῃ σπóρος κι' ἔπειτα ἄλλες ζωές... ἄπειρος ζωές... Νὰ φύγω;... (ἡ Ρέλια σκαπáει μ' ἀγωνία). Μὴ θλίβῃσαι, μικρὴ μου... θὰ φύγω... εἶναι τόσο κακοὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ χωριοῦ μας... μὰ πάντα θὰ σοῦ χρωστῶ τὸ δῶρο... γιατί μόνο σὲ σένανε ταιριάζει... θ' ἀνέβω τὴ νύχτα ἀπάνω στὸ βουνὸ πού θριαμβευτικὰ ἠνθώνεται τὸ θεῖο μοναστήρι.

Φωνὴ γυναικὸς (ἀπ' ἔξω).— Ρέλια, Ρέλια.

Ἀνδρέας.— Σὰν κάποια νὰ φώναζε.

Ρέλια.— Ναί ἐμένα... τάζουσα... καὶ τώρα;

Ἀνδρέας.— Κι' ὅμως δὲν πρέπει νὰ μὲ βοῇ ἐδὼ μέσα... μὰ δὲν προφτάνω καὶ νὰ φύγω.

Ρέλια (πού βλέπει τὸν Ἀνδρέα νὰ προχωρῇ στὴν πόρτα).— "Ὁχι, πού πᾶς, ὄχι. (Τρέχει καὶ τὸν σταματᾷ). Φύγε ἀπὸ ἄλλο μέρος.

Ἀνδρέας (πού κυττάζει χωρὶς νὰ βλέπῃ ἔξωθεν).— "Ἄν εἶχα τὶς δυνατὲς φτεροῦγες τῶν γερανῶν καὶ τῶν γλάρων... (Συνερχόμενος) Μὰ ἀπὸ πού νὰ φύγω; (βλέπει τὴ σκάλα) "Ἄ!

Ρέλια (στέκει προσοτὰ του ἀπλώνοντας τὰ χέρια).— "Ὁχι, οὐτ' ἀπὸ κεῖ... εἶναι ἀπάνω ἡ νονά μου... "Ἀχ! Παναγία μου... νά, κρύψου ἐκεῖ (τοῦ δείχνει τὸ σοφᾶ νὰ κρυφτῇ) ἀπὸ κάτω ἀκούεται πάλι ἡ φωνή).

Φωνή.— (ἔξωθεν) Ρέλια, Ρέλια.

Ρέλια (βγαίνοντας στὴν πόρτα μ' ἀγωνία).— Μὰ Θεέ μου, ποῖος φωνάζει ἔτσι;

Φωτεινὴ (ἀπ' ἔξω).— Ἐγὼ, παιδάκι μου, ἐγὼ... εἶσαι μοναχὴ σου;

Ρέλια.— Ναί... (ἐνῷ ἀνοίγει) ἡ νονά μου καθαρίζει τὰ κτένια στὸ ἀνώϊ... (στον Ἀνδρέα) κρύψου ἐσύ.

ΣΚΗΝΗ VIII

Οἱ ἄνω—Κα Φωτεινὴ

Φωτεινὴ (μπáίνει πονηρὰ, σὰν νὰ μνηστέται τὴν ὑπαρξὶ ξένον).— Εἶσαι ἀλήθεια μοναχὴ σου, Ρέλια μου;

Ρέλια.— Τὸ βλέπεις, δά... εἶμαι μοναχὴ μου.

Φωτεινὴ.— Δὲν μπῆκε κανένας στὸ σπήτι σας ἀκόμα σήμερα τὸ πρωῒ;

Ρέλια.— Γιατί;

Φωτεινὴ.— Εἶναι πρωτομηνιά... τὸ ξέχασες; γιὰ τὸ ποδαρικό... ξέρεις δὲν ἤθελα νὰ ἡμουν ἐγὼ ἡ πρώτη πού θάμπαινε στὸ σπήτι σας.

Ρέλια (σὰν νὰ συνέρχεται).— "Ἄ... ναί ἦρθε ὁ Στέλιος.

Φωτεινὴ.— Μονάχα;

Ρέλια.— Τὶ θὰ πῇ αὐτό; ἓνας δὲν φτάνει;

Φωτεινὴ.— Καὶ παραφτάνει μάλιστ... μὰ... καὶ πήγανε οἱ ἄνδρες σας στὴ Χώρα;

Ρέλια.— Ναί.

Φωτεινὴ.— "Ἐ, τὴν ὥρα πού φύγαγε... ἡ λίγη ὥρα ὕστερα... ἔτσι τὸ λέω δηλοδῆ... δὲν θέλω νὰ κάνω κουσελιό, γιατί θὰ τῶχα βάρος στὴν ψυχὴ μου... ἀκουσέ με, Ρέλια, παιδί μου... σοῦ μιλάει μὴ παλαιὰ γυναικα.

Ρέλια.— Τὶ θέλεις νὰ πῇς, κυρά Φωτεινὴ;

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

Η ΝΗΣΟΣ ΚΥΘΗΡΑ

(ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΑΥΤΗΣ)

ΥΠὸ ΠΑΝΟΥ Δ. ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Τὰ Κύθηρα, ἢ ὡς ἀρχαιότερον ἐλέγετο ἡ Κῦθηρα, ἐκλήθη οὕτως ἀπὸ Κυθήρων, υἱοῦ τοῦ Φοίνικος. Οὗτος ἐλθὼν ἐκ τῆς Φοινίκης μετὰ πολλῶν ὁμοφυλίων τοῦ Φοινίκου, κατέκρησε πρῶτος ἐν τῇ νήσῳ, ὀνομάσας αὐτὴν Κῦθηρα, ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Εἶναι νῆσος ἐπὶ τῆς Λακωνικῆς θαλάσσης κειμένη νοτιοδυτικῶς τοῦ Μαλέα ἀκρωτηρίου, περίφημος τὸ πάλαι διὰ τὴν ἐνταῦθα λατρείαν τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης Οὐρανίας, τὴν ὁποίαν ἀρχαιοῦθεν ἐσύστησαν οἱ Φοίνικες, καὶ τῆς ὁποίας ὑπῆρχεν ὁ μεγαλοπρεπὴς ναὸς εἰς τὴν αὐτόθι πρωτεύουσαν τῆς νήσου Κῦθηραν. Ἡ νῆσος αὕτη εἶχε κατὰ τὴν ἀρχαιότητα δύο (2) λιμένας, τῶν ὁποίων ὁ ἀξιολογώτερος ὀνομαζέτο Σκανδεῖα, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνηργεῖτο καὶ τὸ ἐπίσημον ἐμπόριον ὑπὸ διαφόρων ἀρχαίων λαῶν τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀσίας. Κατ' ἀρχὰς ἀνῆκεν ἡ νῆσος τῶν Κυθήρων εἰς τοὺς Ἀργεῖους, ὅστερον κατέκτησεν αὐτὴν ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων Νικίας καὶ τελευταῖον ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Λακεδαιμονίων, οἵτινες εἶχον ἐπ' αὐτῆς μίαν φρουρὰν καὶ ἐπεμπον ἐτησίως ἓνα ἀρχοντα διὰ νὰ κυβερνᾷ αὐτήν. Ὁ ἀρχαῖος ἱστορικὸς Θουκυδίδης λέγει ὅτι ἐπὶ τῆς νήσου ταύτης ἀπέβη πρῶτον ἡ Ἀφροδίτη, ὅτε ἐξῆλθε τῆς θαλάσσης, δι' ὃ καὶ Κυθήρεια ἐπεκαλεῖτο. Ἐναντι τῆς νήσου Κρήτης ὑπῆρχεν ὁ Φοινικὸς κόλπος, ἔχοντα τὸν λιμένα Λελαφίνιον ἢ Σκανδεῖαν, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἔκειτο τὸ πάλαι ἡ ἐμπορικὴ πόλις «Σκάνδεια», ἣτις ἦτο ἐπὶ νεῖον τῆς πόλεως Κυθήρων, παρὰ τὴν ὁποίαν ὑπῆρχεν ἀκρόπολις καὶ ἐν αὐτῇ μεγαλοπρεπὴς ναὸς ἀφιερωμένος τῇ θεᾷ Ἀφροδίτῃ Οὐρανίᾳ. Τὸ ἄγαλμα αὐτῆς ἐφαίνετο καθωπλισμένον, τοιαύτην ἐπιγραφὴν ἔχον :

«Τὰν χεῖρα ποτὲ φέροντα δεῖ τὰν τύχαν ἐπικαλεῖν».

Ἡ πόλις Σκάνδεια ἀπεῖχε τῶν Κυθήρων ἢ τῆς Κυθήρας πόλεως στάδια δέκα (10), ὥστε ἐν τῇ ὑψηλοτέρᾳ θέσει οὖσα αὕτη ἄνωθεν τοῦ Φοινικοῦ κόλπου, ὑπερέκειτο τῆς Σκανδεῖας. Μετὰ καιρὸν δὲ οἱ ἐμπορικώτατοι Φοίνικες, οἱ πρῶτοι ἄποικοι τῆς νήσου, ἀνακαλύψαντες ἐν τοῖς παραλίοις τῆς πρωτεύουσας αὐτῶν Τύρου (εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν) τὴν κογχύλην πορφύραν ἐκ τῆς ὁποίας ἐξῆγον τὴν τότε πολῦτιμον πορφύραν βαφὴν καὶ προνοήσαντες ὅτι ἤθελον σπουδαίως κερδίσει ἐὰν καὶ εἰς ἄλλα μέρη ἤθελον εὐρεῖ, ἦλθον εἰς τὰ παραλία τῆς νήσου Κυθήρων· εὐρόντες δὲ τὰς καλλιτέρας παντὸς ἄλλου μέρους πορφύρας, ὀνόμασαν αὐτὴν «Πορ-

φυροῦσαν», ὡς ὁ Στέφανος ὁ Βυζάντιος λέγει: «ἐκαλεῖτο Πορφυροῦσα διὰ τὸ κάλλος τὸ παρὰ πορφύρων».

Ἀκρωτήριον αὐτῆς ἀναφέρουσιν οἱ ἀρχαῖοι τὸ Πλάτανες τὸ κείμενον πρὸς Β. ἀπέναντι τῆς Ἑλαφονήσου ὀνομαζόμενον νῦν ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων γεωγράφων ἀκρωτήριον Σπαθί. Ἐπὶ τούτου ὠκοδομήθη ὑπὸ τῆς Μεγάλης Βρετανίας κατὰ τὸ 1886 ὁ Φάρος ἔχων ὕψος ἀπὸ τῆς βάσεως μέχρι τοῦ ἀνεμοδέκτου εἰς τὴν κορυφὴν πόδας ἀγγλικούς 62, ἀπὸ δὲ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης 363 ἀγγλικούς πόδας. Λίδει φῶς λευκὸν περιστροφικόν, ὁρατὸν εἰς ἀπόστασιν 24 θαλασσίων μιλίων ἀνὰ πᾶν ἡμῖς λεπτὸν τῆς ὥρας φαινόμενον λαμπρότερον. Ἡ νῆσος αὕτη μετὰ τῶν λοιπῶν ἕξ (6) Ζακύνθου, Κεφαλληνίας, Λευκάδος, Ἰθάκης, Πάξου καὶ Κερκύρας, ἀπετέλουν τὸ Ἰόνιον Κράτος, διατελέσασαι ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἐπὶ 47 ἔτη, παραχωρηθεῖσαι αὐτῇ διὰ τῆς ἐν Παρισίοις τῇ 24ῃ Ὀκτωβρίου 1815 ὑπογραφείσης συνθήκης ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῆς Αὐστρίας, Πρωσσίας καὶ Ρωσσίας. Κατὰ τὴν 25ην Ἀπριλίου τοῦ 1862 ἔτους ἐνωθεῖσαι μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, ἀποτελοῦσι νῦν μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Διοικητικῶς ὑπῆγετο εἰς τὸν νομὸν Ἀργολιδοκορινθίας, νῦν δὲ ὑπάγεται εἰς τὸν νομὸν Ἀττικοβοιωτίας. Πρωτεύουσαν ἔχει τὴν πόλιν Κῦθηρα, ἀπέχουσαν τῆς θαλάσσης 4 στάδια. Οἱ Κυθηριοὶ εἶναι φιλόπονοι καὶ φιλοπρόοδοι. Ὁ δὲ Ἡράκλειτος ὁ Πόντιος ἀναφέρει :

«Κυθηριοὶ ὄψω τυρῷ χρώνται καὶ σύκοις φέρει γὰρ ἡ νῆσος πολλὰ καὶ μέλι καὶ οἶνον, φυλάργυροι δ' εἰσὶ καὶ φιλόπονοι».

Ἡ ἑξωτερικὴ ἀποψις τῆς νήσου φαίνεται τραχυτάτη, ἰδίως δὲ κατὰ τὰ νοτιοανατολικά καὶ νοτιοδυτικά παραλία αὐτῆς. Οὐχ' ἦττον ὅμως εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὑπάρχουσι καὶ μικραὶ τινες πεδιάδες, πολλὰ κατάφυτα καὶ τερπνὰ μέρη, ἀφθονα πηγαῖα ὕδατα, ἐν οἷς καὶ τινὰ σιδηροῦχα λαματικά μεταλλικὰ ὕδατα, συντελοῦντα σπουδαίως εἰς τὴν θεραπείαν μερικῶν παθήσεων τοῦ ἀνθρώπινου οργανισμοῦ. Ἐκ τῶν σπουδαιότερων δὲ σιδηροῦχων λαματικών μεταλλικῶν ἀφθόνων ὑδάτων, εἶναι ἡ τῆς σιδηροῦχου πηγῆς τῶν «**Μαγγάνων**» ἡ Λουτροῦ τῆς κώμης Καραβά, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν συρρέουσι κατ' ἔτος οὐ μόνον ἐκ τῶν κατοίκων τῆς νήσου, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων μερῶν τῆς Ἑλλάδος πρὸς χοῆσιν αὐτῶν.

Ἐνεκεν τῆς φιλοπονίας τῶν κατοίκων

ἡ νῆσος εἶναι καλῶς καλλιεργημένη, παράγουσα λαμπροὺς καὶ εὐώδεις μελιζήτους οἶνους καὶ ἄριστον μέλι, διαφόρους ὀπώρας, εὐγενστον ἔλαιον, τυρόν, ἀμύγδαλα καὶ δημητριακοὺς καρπούς. Πρὸς Ν. τῆς νήσου Κυθήρων ὑπάρχει νησίδιον ἀκατοίκητον, τὸ πάλαι Πλάτανος καλούμενον, νῦν δὲ Πρασονῆσι. Ἐτι πρὸς Νότον τοῦτον εὐρίσκεται ἡ μικρὰ νῆσος Αἰγίλη ἢ τὰ Αἰγίνα τὸ πάλαι, νῦν δὲ Ἀντικύθηρα 500 ἔχουσα κατοίκους.

Εἰς τὴν νήσον Κῦθηρα ἐγεννήθη καὶ ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος ὁ Φιλόξενος καλούμενος, ὁ σάτυρος ποιητής. Οὗτος ἦτο εἰς τῶν ἐπισήμων ἀρχαίων Ἑλλήνων ποιητῶν ἐκ τῆς νήσου Κυθήρων, σύγχρονος Διονύσου τοῦ πρεσβυτέρου, τυράννου τῆς πόλεως Συρακουσῶν (Σικελίας) εἰς τοῦ ὁποῖου τὴν Αἰλὴν ἔζησε χρόνον τινὰ καὶ συνέγραψε τραγωδίας καὶ διθυραμβικά ποιήματα, τοῦ ὁποῖου σώζονται καὶ τινὰ ἐπιγράμματα ἐν τοῖς Βρονχίου Ἀναλέκτοις τόμος 11ος σελ. 58. Κατὰ δὲ Πλούταρχον ὁ ποιητὴς Φιλόξενος κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ τυράννου Διονυσίου καὶ ἐρρίφθη μετ' ἄλλων καταδίκων εἰς τὰ ἐν Συρακούσαις λατομεῖα, διότι ἐτόλμησε νὰ σατυροῖ τὸν τύραννον εἰς ἐν αὐτοῦ ποίημα «Κύκλωψ» ἐπιγραφόμενον.

ΠΑΝΟΣ ΔΗΜ. ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Δημοδιδάσκαλος

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΜΑΣ

Γάμοι

Ὁ κ. Ἰωάννης Λογοθέτης καὶ ἡ Δις Μαριγούλα Κατσούλη ἐτέλεσαν εἰς Κατσουλιάνα τοὺς γάμους τῶν.

— Ὁ κ. Δημ. Πρωτοψάλτης καὶ ἡ Δις Ποθητὴ Πρινέα, ἐτέλεσαν ἐν Μητάτοις τοὺς γάμους τῶν.

— Ὁ κ. Θεόδ. Σουρῆς καὶ ἡ Δις Καρέλα Βενάρδου ἐτέλεσαν τοὺς γάμους τῶν ἐν Ἀγίᾳ Ἀναστασίᾳ.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ Ν. ΚΑΨΑΝΗΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

ΟΔΟΣ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 197

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΩΡΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ:

2-4 Μ. Μ.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ

Κύριε Καψάνη,

Αἱ διαβεβαιώσεις σας γιά τήν εἰλικρινή καί ἀμερόληπτη κριτική σας ἐπὶ τῶν διηγημάτων μου, μ' ἔκαναν νὰ δώσω ἰδιαιτέρα προσοχή σιὰ γραφόμενά σας.

Τὸ γράμμα σας μακροσκελέστατο μὲ τὶς ἀντιλήψεις σας, σαφέστατα διατυπωμένες, μ' ἔκανε νὰ πιστεύσω πὼς διάβαζα ἄρθρο πεπειραμένου κριτικοῦ.... ὅχι ὁμῶς αὐστηροῦ, — παρὰ τὰς διαβεβαιώσεις σας — ποὺ μοῦ προϋξένησε χωριστὴ χαρὰ.

Σὰς εὐχαριστῶ θερμότατα γιά τὶς τόσο κολακευτικὰς ἐκφράσεις μὲ τὶς ὁποῖες συνοδεύετε τὴν κριτική σας.

Ὅλοι ἀναγνωρίζουν πὼς τὸ περιοδικόν σας ἀποτελεῖ τὴν πλέον εὐχάριστη πνευματικὴ τροφή γιά τοὺς Κυθηρίους.

Ἐπίσης κανεὶς δὲν μπορεῖ ν' ἀμφισβητήσῃ ὅτι κατέχει τὰ σκῆπτρα τοῦ Ἐπαρχιακοῦ τύπου, τόσο εἰς ἐμφάνισιν ὅσον καὶ εἰς περιεχόμενον, γεγονὸς τὸ ὁποῖον, παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς ἀναγνώστιας καὶ συνεργάτας του, νὰ ὑπερηφανευόμεθα διὰ τὴν ὑπαρξίν του, φροντίζοντες, — ἐκ καθήκοντος πλέον ὥς καλοὶ πατριῶται ἀγαπῶντες εἰλικρινὰ τὸ νησί μας διὰ τὰ συμφέροντα καὶ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ ὁποῖου ἐργάζεται — ὅπως ἡ διάδοσίς του καὶ ἡ κυκλοφορία του γίνεται ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον εύρυτέρα.

Θὰ ἐπιθυμούσαμε κ. Καψάνη μερικοὺς ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς πράγματι συνεργάτας σας νὰ τοὺς βλέπαμε συχνότερα εἰς «τὸ διανοητικὸν ἐντευκτήριον τῶν Κυθηρίων» ὅπως προσφύεσιν ὡνόμασε κάποτε εἰς ἄρθρον του τὸ περιοδικόν σας, ὁ Γυμνασιάρχης κ. Σιάθης.

Εἰς μάτην περιμέναμε καὶ τὸ ἐφείνδ Πάσχα τὴ δεσποινίδα Πατρικίου νὰ ρίξῃ, καί... δεύτερη «ματιὰ στὸ Γολγοθᾶ». Παρουσιάστηκε στὸ φιλολογικὸ στερέωμα σὰν διὰ τῶν ἀσκήσεων, μὰς θάμπωσε πραγματικὰ μὲ τὴν ἐκτυφλωτικὴν λάμψιν του, καὶ ἔξαφανίστηκε ἐπὶ ἓνα χρόνον τώρα, ἀφήνοντις ἓνα κενὸ ἀρκετὰ αἰσθητὸ γιά τοὺς ἀναγνώστιας τοῦ «Κυθηραϊκοῦ Κήρυκος».

Ἡ γνωστὴ καὶ συμπαθεστάτη ἐξ Ἀλεξανδρείας δεσποινίς, ἀγαθὴ καὶ ποῦ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Ἀστὴρ τῆς ξενητείας», ἀφήνει ἀπὸ τὴν λίρα τῆς μελαγχολικῆς νύκτος, — ἀνάμεσα σ' ἀτμοὺς ἐλαφρὰ φωτισμένους σὰν θάμνη ἀσύλληπτα σὰν ὄνειρα πάνανθα καὶ ἀόριστα — γιά νὰ μεταχειριστοῦμε τὶς ἀγαπημένους τῆς ἐκφράσεις —, ποὺ

ἡ μελαγχολικὴ φαντασία τῆς φτερουγίζοντος στοὺς αἰθέρας, δημιουργεῖ μὲ κάθε τι ἄγνὸ καὶ ὠραῖο.

Ἐχει εἰδικότητα σιὰ πεζογράφουδα, καὶ θάπρεπε νὰ γράφῃ τακτικώτερα.

Ὁ ἀγαπητὸς χιομουρίστας Σίφουννας φαίνεται πὼς ἐξήντησε τ' ἀπεριγραπτά θέματά του μὲ τοὺς ἀπεριγράπτους ἀνθρώπους του, καὶ ἴσως ἀσχολεῖται τώρα, μὲ τὴν ἀνέυρεσιν νέων τύπων.

Ἄν ἤθελε νὰ συνεχίσῃ τὴν περιγραφὴν τῶν ἀπεριγράπτων του, θὰ τοῦ συνιστοῦσα τὰ βόρεια μέρη τῆς νήσου, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ εὗρισκε ἀφθονον λείαν ἀπὸ συνωνύμων καὶ σωσίας τῶν ἐπιφανεστέρων φυσιογνωμιῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Εὐρώπης, ...ζώντων τε καὶ κεκοιμημένων! Τὸ ἄσχημο εἶνε ποὺ δὲν ὁμιλοῦν τὴν γλῶσσαν τοῦ Σίφουννα — αὐτὴ εἶνε καθαρὴ Χωραϊτικὴ διάλεκτος — καὶ ἔτσι θὰ εἶνε ὀλιγώτερον κομικοί πάντως ὁμῶς, τὸ κομικὸ στοιχεῖο θὰ μπορέσῃ νὰ τὸ βρῇ κάπου ἄλλου, τὸ ἐφευρετικώτατο μυαλὸ τοῦ συνεργάτου σας.

Τὴν ἐξακολουθητικὴ σιωπὴ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου ὁμολογῶ πὼς καὶ ἐγὼ τὴν βρίσκω ἀνεξήγητη.

Θὰ ἔπρεπε — ἐφ' ὅσον τὸ περιοδικόν μας εἶνε καὶ φιλολογικόν — νὰ προσφερῇ δι' αὐτοῦ εἰς τὸν Κυθηραϊκὸν κοινὸν κάτι περισσότερον ἐνδιαφέρον καὶ τοπικῶς καὶ φιλολογικῶς, κάτι περισσότερον ἄρτιον καὶ πλήρες ἀπὸ τὰ συνήθως δημοσιεύμενα. Ὁ κ. Γυμνασιάρχης κατ' ἐξοχὴν δραστήριος καὶ ἐνθουσιόδης τὸν ὁποῖον εὐγνωμονοῦμεν ὅλοι οἱ παλαιοὶ μαθηταὶ του διότι προσεπάθησε δι' ὅλων τῶν μέσων ποὺ διέθετε καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τοῦ θαυμαστοῦ συστήματος διδασκαλίας του νὰ μᾶς μεταδώσῃ ὅλες τὶς ἐγκυκλοπαιδικὰς γνώσεις του, δὲν φανταζόμεθα ὅτι ἐκ προθέσεως μᾶς στερεῖ τῆς συνεργασίας του, οὔτε πιστεύομεν ὅτι ἐμειώθη τὸ ἐνδιαφέρον του γιά τὸ νησί μας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν εἰδικότητων του, Ἱστορικῆς, Φιλολογικῆς, Ἀρχαιολογικῆς.

Εἰς τὸ ἄρθρον του «Σιωπῆς ἀπολογία» ποὺ ἐδημοσιεύσατε πρὸ μηνῶν μᾶς ἐδίδο ἐποσχέσεις μελλοντικῆς τακτικῆς συνεργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου, δὲν ἔχουμε τὸ θάρρος οὔτε νὰ σκεφθῶμεν καὶ δι' εἶνε δυνατόν νὰ μὴ τηρήσῃ τὴν ὑπόσχεσιν του αὐτὴν τὴν ὁποῖαν ἔδωκεν δημοσίᾳ.

Ἡ σιωπὴ ποὺ τηρεῖ καὶ πάλιν μετὰ τὸ... «Σιωπῆς ἀπολογία» ὁμολογουμένως μᾶς ἐκπλησσει.

Αὐτὰ πρὸς τὸ παρόν.

Μ' ἐκτίμησι καὶ ἀγάπῃ

X. E. ΚΡΙΘΑΡΗΣ

Ἡ ΣΑΡΔΕΛΛΑ

Μέσα σὲ ὅλα τὰ νησιὰ
μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα.
Τὰ Κύθηρα ξεχωριστὰ
λάμπρουν μέσα στ' ἄλλα.

Γιατὶ τοὺς ἔδωσ' ὁ Θεὸς
τόσες ὠραῖες χάρες.
Ποῦ δὲν ὑπάρχουν ὅσιν αὐτὲς
μέσα στὸν κόσμον ἄλλες.

Εἶναι εἰς ὅλα ζηλευτὰ
τὸ χάσμα τῶν Χαρμάτων.
Ἐκεῖ Σειρήνες ψάλλουν
τὸ ἄσμα τῶν ἀσμάτων.

Ἐκεῖ εἶναι ὑπέροχος
ὅλη ἡ θεία κτίσις
Καὶ ἔχει προτερήματα
ἐξαιρετὰ ἢ φύσις.

Ἐκεῖ εἶναι διάφοροι
καὶ τῆς ζωῆς οἱ ὅροι.
Εἶναι καὶ τὰ γαϊδούρια μας
διάσημοι τενόροι.

Κι' ὅταν τ' ἀκοῦς, τὸν ἔρωτα
τραγουδιστὰ νὰ κάνουν.
Νομίζεις πὼς εὕρισκεσαι
στὴ «Σκάλα» τοῦ Μιλάνου.

Ἐκεῖ καὶ τ' ἄφωνα λαλοῦν
καὶ ἡ ὅλη πλάσις ψάλλει.
Καὶ τραγουδεῖ καὶ ἐξυμνεῖ
τῆς φύσεως τὰ κάλλη.

Ἐκεῖ τελοῦνται θαύματα
ἀπίστευτα, μεγάλα.
Ἐκεῖ καὶ οἱ ἄφωνοι ἰχθεῖς
ἀηδόνια εἶναι λάλα.

Κι' ὅταν χορεύουν κοπελιὲς
κι' ὡμορφα παλληκάρια.
λαλοῦν μαζὺ μὲ τὰ πουλιὰ
καὶ τοῦ γιγαλοῦ τὰ ψάρια.

Ποῦ σοῦ σαλεύει τὸ μυαλὸ
καὶ ποῦ σὲ πιάνει τρέλλα.
Ὅταν ἀκοῦς νὰ κελαῖδῃ
τὴν ἄφωνη Σαρδέλλα.

Κελαῖδα, Σαρδελλούλα μου,
θαλασσινὸ κανάρι.
Μέσ' τοῦ Τσιρίγου τὰ νερά
ἐσὺ ὅσαι τὸ καμάρι.

Κι' ὁποῖος δὲν θέλει νὰ γροικᾷ
τ' αὐτιά του νὰ βουλῶσῃ.
Κι' ἄς πάψῃ τὴν κουτσομπολιά
τὴ γλώσσα νὰ δαγκώσῃ.

Γιατὶ στὴν κουταμάρα του
κανέναν δὲν προὔχει.
Καὶ μόνον κλούβια κεφαλὴ
μοῦ φαίνεται πὼς ἔχει.

Π. Ν. ΓΑΥΤΣΟΣ